Omavalvontasuunnitelma

KOSKINIITYN ERITYISYKSIKKÖ
25.2.2026

Sisällysluettelo

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT 3

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET 4

2.1 Toiminta-ajatus 4
2.2 Arvot 4
2.3 Toimintaperiaatteet 5

3 RISKIENHALLINTA JA ASIAKASTURVALLISUUS 8

3.1 Riskienhallinnan työnjako 9
3.2 Riskien tunnistaminen 11
3.3 Riskien ja esille tulleiden epäkohtien ilmoittaminen ja käsitteleminen 12
3.4 Varautuminen poikkeustilanteisiin, valmiussuunnitelma 14

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN 16

4.1 Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt 16
4.2 Omavalvontasuunnitelman seuranta ja toteutuminen 16
4.3 Omavalvontasuunnitelman julkisuus 17

5 LAPSEN ASEMA JA OIKEUDET 17

5.1 Koskiniityn toimintaa ohjaavat laatukriteerit 18
5.2 Hoito- ja kasvatussuunnitelma 19
5.3 Lasten hyvä kohtelu 19
5.4 Yhteistyö ja yhteydenpito lapsen läheisten ja muun verkoston kanssa 24
5.5 Lapsen oikeus läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin 24
5.6 Lasten osallisuus 24
5.7 Palautteen kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä 26
5.8 Lapsen oikeusturva 27
5.9 Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot 29
5.10 Lapsen mahdollisuus tutustua Koskiniittyyn etukäteen 29
5.11 Lapsen informointi sopimukseen liittyvistä asioista ja niiden muutoksista 30
5.12 Rajoitteiden ja pakotteiden käytön tarpeen vähentäminen 30

6 RAJOITUSTOIMENPITEIDEN TOTEUTTAMINEN JA NIIDEN SEURANTA 31

7 LUVATTA POISTUNEEN LAPSEN PALAUTTAMINEN 37

8 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA 38

8.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta 38
8.2 Ravitsemus 39
8.3 Hygienia 40
8.4 Terveydenhuolto ja sairaanhoito 41
8.5 Toiminta kriisitilanteessa 42

8.6 Lääkehoito 43
8.7 Monialainen yhteistyö 47
9 LASTEN TURVALLISUUS JA HYVINVOINTI 47
9.1 Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa 47
9.2 Henkilöstö 48
9.3 Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus 51
9.4 Toimitilat 52
9.5 Teknologiset ratkaisut 52
10 ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN 53
10.1 Tietoturvasuunnitelma 54
10.2 Koskiniityn erityisyksikön tietosuojaseloste 57
11 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA 61
Liite 1 – Työntekijän ilmoitus asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta 62
Liite 2 – Ilmoitus lääkepoikkeamasta 64
Liite 3 – Vaaratilanneilmoitus 65
Liite 4 – Ilmoitus tietoturvaloukkauksesta 67
Liite 5 - Omavalvontasuunnitelman seuranta, päivitykset

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja
Kumpuniitty Oy, 1700598-3

Toimintayksikkö tai toimintakokonaisuus
Lastensuojelun erityisyksikkö Koskiniitty
Orelinkatu 12, 37120 Nokia
0504134513

Palvelumuoto
Asiakasryhmä: Lastensuojelun ympärivuorokautinen hoito ja kasvatus (sijaishuolto);
kiireellisesti sijoitetut, huostaan otetut ja avohuollon sijoitukset, toivottu ikä sijoituksen alkaessa 7-15-vuotta.
Asiakaspaikkamäärä: 5

Esihenkilö
Paula Huhdanmäki
paula.huhdanmaki@kumpuniitty.fi
050-4134513

Toimintalupatiedot
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisajankohta: 14.2.2017
Palvelu, johon lupa on myönnetty: Yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen tuottaminen

Ilmoituksenvarainen toiminta:
Toimintayksikössä ei tuoteta ilmoituksenvaraista toimintaa.

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Koskiniityn toimintaa säätelevät useat lait ja kansainväliset sopimukset. Toimintaa ohjaavat Suomen perustuslaki, Euroopan ihmisoikeussopimus, YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus, Lastensuojelulaki, hallintolaki ja sosiaalihuoltolaki, sekä Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta.

Kumpuniitty Oy:n arvoja ovat kohtaaminen, kunnioitus, kannustus ja kotimaisuus. Arvot luovat vahvan perustan turvalliselle, inhimilliselle ja ammattitaitoiselle lastensuojelutyölle. Arvot näkyvät jokapäiväisessä työskentelyssä ja tavoissa.

Omavalvontasuunnitelma varmistaa, että Koskiniityssä toimitaan arvojemme mukaisella tavalla ja asiakkaan asema ja oikeudet turvataan tarkoituksen mukaisella tavalla.

2.1 Toiminta-ajatus

Koskiniityn erityisyksikkö on lastensuojeluyksikkö, joka tarjoaa ympärivuorokautista, lapsen turvallisen ja ikätasoisen kasvun ja kehityksen varmistavaa sijaishuoltopalvelua erillisen harkinnan ja lupamenettelyn kautta, ja tarvittaessa myös kiireellisesti. Tapauskohtaisesti on mahdollisuus myös avohuollon sijoitukseen.

Koskiniittyyn sijoitettavien lasten toivotaan sijoitushetkellä olevan 7-15 –vuotiaita, ja sijoitus voi jatkua 18 ikävuoteen saakka. Asiakaspaikkoja on 5. Koskiniityssä eletään mahdollisimman kodinomaista arkea ja lapset käyvät koulua kukin oman tilanteensa mukaisella tavalla. Vapaa-aikaan etsitään ohjaajien avulla lapsille mielekästä toimintaa.

Koskiniityssä tärkeää on turvata lapsen ikätasoinen, tasapainoinen kehitys. Koskiniityssä tehdään perhetyötä suunnitelmallisesti ja päämäärätietoisesti. Jokaiselle lapselle on nimetty omaohjaajatyöpari, joka päävastuullisena vastaa lapsen asioiden hoidosta muun työryhmän kanssa.

2.2 Arvot

Kohtaaminen

Kohtaaminen merkitsee läsnäoloa, kuuntelemista ja aidosti toisen ihmisen huomioon ottamista. Jokainen asiakas, heidän perheensä ja työntekijä kohdataan yksilöinä – heidän taustansa, tarpeensa ja tunteensa huomioiden.

Työntekijät varmistavat, että jokaisella asiakkaalla on aikaa ja tilaa ilmaista ajatuksiaan ja tunteitaan turvallisessa ympäristössä. Henkilöstö pyrkii rakentamaan luottamuksellisen suhteen lapseen olemalla

läsnä ja aidosti kiinnostunut lapsen arjesta ja hyvinvoinnista. Kohtaamisen kulttuuria vahvistetaan säännöllisillä keskusteluhetkillä, jotta jokainen tulee kuulluksi.

Kunnioitus
Kunnioitus tarkoittaa jokaisen yksilön oikeudenmukaista ja arvokasta kohtelua. Se on asiakkaiden ja työntekijöiden itsemääräämisoikeuden ja ihmisarvon kunnioittamista, sekä heidän taustansa ja kokemustensa arvostamista.

Päätökset tehdään yhteistyössä aina, kun se on mahdollista. Koskiniityssä jokainen saa osallisuuden kokemuksen – mielipiteet otetaan huomioon arkea ja tulevaisuutta koskevissa asioissa. Koskiniityssä kohdellaan jokaista arvokkaasti ja tasapuolisesti riippumatta käyttäytymisestä, taustasta tai tilanteesta.

Kannustus
Kannustus tarkoittaa asiakkaiden tukemista heidän kasvussaan ja kehityksessään. Se on toivon herättämistä, voimavarojen vahvistamista ja lasten itsetunnon tukemista. Lapsia autetaan löytämään omat vahvuutensa ja uskomaan omiin kykyihinsä. Lapsille asetetaan realistisia, mutta motivoivia tavoitteita ja myönteistä palautetta annetaan pienistäkin onnistumisista. Kannustava toimintakulttuuri näkyy sekä sanoissa että teoissa – arjessa luodaan tilaa onnistumisille koulussa, harrastuksissa ja sosiaalisissa tilanteissa. Lasten saavutuksia ja tärkeitä merkkipaaluja juhlistetaan yhdessä.

Kotimaisuus
Kotimaisuus heijastaa juuria, paikallisuutta ja sitoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Se tarkoittaa, että palvelut tukevat suomalaista hyvinvointia ja lastensuojelun periaatteita. Kumpuniitty suosii suomalaisia tuotteita ja palveluita. Kumpuniityssä ylläpidetään paikallisia verkostoja ja tehdään tiivistä yhteistyötä alueen koulujen, terveydenhuollon ja viranomaisten kanssa. Lapsille tarjotaan heidän kiinnostuksensa mukaan mahdollisuus suomalaisiin perinteisiin ja tapoihin – kansallisia juhlapäiviä juhlistetaan ja suomalaista kulttuuria tuodaan asiakkaiden saataville. Kotimaisuus näkyy vastuullisessa toimintatavassa: hankinnat ja resurssit pyritään keskittämään suomalaisille toimijoille.

Koskiniityssä suhtaudutaan kunnioittavasti ja arvostavasti jokaisen omaan kulttuuriin ja kotimaahan, ja suhtautuminen kaikkiin kansallisuuksiin on varauksettoman positiivista.

2.3 Toimintaperiaatteet

Arjen toimintakulttuuri Koskiniityssä
Koskiniityssä opetetaan lapselle elämän perusvalmiuksia, sosiaalisia taitoja sekä vastuun ottamista itsestä, muista ihmisistä, omasta koulunkäynnistä ja ympäristöstä. Yhteisillä säännöillä ja vastuullisella huolenpidolla varmistetaan turvalliset olosuhteet jokaisen lapsen kasvulle ja kehitykselle. Arjessa

korostuvat säännöllisyys ja selkeä struktuuri. Lapsille tarjotaan hyvää, ravitsemussuositusten mukaista kotiruokaa ja huolehditaan riittävästä levosta ja liikunnasta. Ikätasoisen, säännöllisen päivärytmin ja aikuisten avun, läsnäolon ja neuvojen avulla tuetaan lasta koulunkäynnissä ja muissa arjen eri osa-alueissa. Jokaiselle lapselle varataan päivittäin aikaa opiskella, levätä ja saada aikuisen jakamatonta huomiota ja yhteistä aikaa.

Riittävä aikuisuus

Koskiniityn arjen toiminnat, kasvatus ja rajojen asettaminen perustuvat hoidolliseen vuorovaikutukseen. Aikuiset määrittävät rajat, joiden puitteissa toimitaan. Lasten mielipiteitä kuunnellaan, niistä keskustellaan ja ne otetaan huomioon, mutta lopullisen päätöksen asioista tekevät aikuiset. Lasten kuulluksi tulemisen tunne on keskeinen tavoite.

Yhteisöllisyys

Koskiniityssä asiat tehdään yhdessä. Rutiinit, velvollisuudet, harrastukset ja arki pyritään järjestämään niin, että jokainen toimija voi panoksellaan myötävaikuttamaa yhteisön hyvinvoinnin ja tavoitteiden toteutumiseen ja edistämiseen. Arjessa opetellaan sosiaalista kanssakäymistä ja muiden huomioon ottamista. Oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja vastuuntunto kasvavat sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta.

Osallisuus

Koskiniityssä on jo pitkään ollut tavoitteena lasta kunnioittavan ja arvostavan ilmapiirin tietoinen luominen ja ylläpitäminen. Kuulluksi tulemisella ja osallistumismahdollisuuksien kehittämisellä pyritään antamaan Koskiniityssä asuville lapsille valmiudet osallistuvaan elämäntapaan omassa elämässä myös koulussa ja vapaa-ajalla.

Koskiniityssä järjestetään lasten kokouksia, joissa keskustellaan yhteisten asioiden lisäksi lasten mieltä askarruttavista asioista, toiveista ja ideoista. Osallisuutta on tarkemmin kuvattu myöhemmissä osioissa ja hyvää kohtelua koskevassa suunnitelmassa.

Arvostava työote

Koskiniityssä tuetaan kunnioittavaa, avointa, positiivista ja kannustavaa asenneilmapiiriä. Sosiaalinen yhdessäolo rakentuu oikeudenmukaisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Suvaitsevaisuus, hyvät tavat ja kohteliaisuus tukevat kanssakäymistä. Epäasiallinen kielenkäyttö ja muut edellä mainittuja periaatteita loukkaavat toimintamallit poistetaan johdonmukaisesti kasvatustoimenpiteiden avulla pois.

Koskiniityn erityisyksikön kasvatukselliset painopisteet

Koskiniityn erityisyksikön arjessa keskitytään erityisesti lasten turvalliseen kohtaamiseen. Aikuinen on jatkuvasti läsnä lapsen arjessa ja yksikön henkilöstöresurssit on mitoitettu siten, että lapsen kohtaaminen onnistuu vaativissakin tilanteissa. Työryhmänä toimii moniammatillinen työyhteisö ja yksikön toiminta on suunnitelmallista ja tarkkaan strukturoitua. Asiakkaan tilanne huomioidaan eri näkökulmista, hyödyntäen työryhmän ammattitaitoa. Työskentely on asiakaslähtöistä ja hoidollista vuorovaikutusta.

Koskiniityn työskentelyssä hyödynnetään DDP®-menetelmää. DDP pohjaa kiintymyssuhdeteoriaan ja ymmärrykseen suhteen kehityksestä sekä tietoon siitä, miten trauma vaikuttaa lapsen kehitykseen ja turvallisuuden tunteeseen. Koskiniityn arjessa huomioidaan menetelmässä keskeinen PACE-asenne, joka mm. tukee lasten ja nuorten tunnetilojen säätelemistä.

Koskiniityssä tehdään perhetyötä Kumpuniityn yhteisen perhetyön suunnitelman mukaisesti. Kumpuniityn perhetyön suunnitelman työstämiseen keskityttiin vuonna 2025 työryhmässä, jossa oli edustus kaikista Kumpuniityn yksiköistä. Perhetyön suunnitelma ohjaa sijaishuollon aikaista perhetyötä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti lapsen ja perheen tarpeet huomioiden. Keskeistä on luottamuksellisen suhteen rakentaminen, kiintymyssuhteen ja vuorovaikutuksen tukeminen, vanhemmuuden tukeminen sekä lapsen yhteyksien ylläpitäminen perheeseen ja muihin läheisiin. Työn toteuttamisessa hyödynnetään sekä arjen perhetyötä että menetelmällisiä prosesseja, kuten SILTA ja Pysäkkimalli. Perhetyön vaikuttavuutta seurataan palautekyselyin.

Koskiniityssä tehtävän perhetyön perustana ovat:

o Sijaishuollon aikaisen perhetyön tavoitteet, keinot, menetelmät ja vastuut on määritetty yhteistyössä kaikkien Kumpuniityn yksiköiden kanssa. Näin on yhdenmukaistettu perhetyön käytäntöjä yhteisellä perhetyön suunnitelmalla, johon on koottu kaikkien yksiköiden kokemus ja osaaminen.

o Luottamuksellisen suhteen rakentaminen aloitetaan jo sijoituksen ensivaiheessa. Heti alussa käydään lapsen/nuoren ja perheen kanssa läpi keskeiset asiat sekä sovitaan perhetyön toteutuksesta.

o Asiakassuunnitelmapalavereissa sovitaan sekä arjen perhetyöstä että menetelmällisestä perhetyöstä.

o Hoito- ja kasvatussuunnitelmiin kirjataan perhetyön tavoitteet, keinot, menetelmät ja arviointi sekä arjen että menetelmällisen perhetyön osalta.

o Perhetyötä toteutetaan yksiköiden arjessa jokaisen työntekijän toimesta heidän työnkuviensa mukaisesti.

o Menetelmällistä perhetyötä tekevät yksiköissä koulutetut työntekijät. Käytössä ovat mm. SILTA-perhetyöprosessi, Pysäkkimalli ja Perhearviointimenetelmä.

o Perhetyössä huomioidaan myös erityiset perheet ja perhetyön käytäntöjä sovelletaan kunkin perheen tilanteen mukaisesti.

o Perhetyön vaikuttavuutta seurataan palautekyselyillä sekä sijoituksen aikana että sen päättyessä, samoin kuin menetelmällisen perhetyön omilla palautekyselyillä.

Perhetyön keskiössä on:

o Suunnitelmallisuus
o Perhetyötä tehdään tukemalla lapsen ja hänen perheensä välistä vuorovaikutusta säännöllisesti ja suunnitelmallisesti sekä tavoitteellisesti tehtävällä yhteistyöllä kunkin lapsen tarpeet ja tilanne huomioiden.
o Perheen kanssa työskentelyyn nimetään työntekijät, jotka voivat olla esim. omaohjaajat tai perhetyöntekijä. Kumpuniitty Oy varmistaa, että hoito- ja kasvatushenkilökunnalla on riittävä osaaminen perheen kanssa tehtävään työhön.
o Lapsen, vanhemman ja sijoituspaikan työntekijöiden välille rakennetaan luottamuksellista suhdetta ensitapaamisesta alkaen, jotta lapsella on emotionaalinen lupa vanhemmalta sijoitukseen.
o Luottamusta rakennetaan omaohjaajatyöskentelyllä sekä menetelmällisellä perhetyöllä. Sijoituksen aikana huomioidaan jaettu vanhemmuus ja vanhempi oman lapsensa asioiden asiantuntijana.
o Lapsen perhettä tavataan sijaishuollon aikana säännöllisesti, tuetaan lapsen ja hänen läheistensä säännöllistä yhteydenpitoa (asiakassuunnitelman mukaisesti) ja huolehditaan yhteydenpidon turvallisuudesta ja lapsen edun toteutumisesta.
o Lapsen yhteydenpidon säilymistä hänen muihin tärkeisiin läheisiinsä ja henkilöihinsä tuetaan säännöllisellä yhteydenpidolla (asiakassuunnitelman mukaisesti) ja huolehditaan yhteydenpidon turvallisuudesta ja lapsen edun toteutumisesta. Lapselle merkittävien ihmisten kartoittamiseen käytetään omaohjaajatyöskentelyn menetelmiä.
o Vanhemmuuden tukeminen sijoituksen aikana kuuluu arjen perhetyöhön sekä syvemmin menetelmälliseen perhetyöhön. Vanhemmuuden tukemisessa huomioidaan vanhemman oma tilanne sekä lapsen tarpeet.
o Lapsen ja vanhemman kiintymyssuhteen ja vuorovaikutuksen tukemisella mahdollistetaan lapsen tarpeet ja tilanne huomioiden mahdollisuus kuntoutumiseen sekä vanhemmuuden vahvistaminen. Kiintymyssuhde- ja traumaosaamisen sekä DDP-menetelmä (vuorovaikutuksellinen kehityspsykoterapia) ja siihen liittyvä PACE-asenne ovat keskeisiä työmenetelmiä omaohjaajatyöskentelyssä.
o Nuoren itsenäistymisen tukeminen perhetyössä valmistaa sekä nuorta että vanhempaa itsenäistymiseen, ja sen tavoitteena on rakentaa tukiverkosto sijoituksen päätyttyä.
o Perheen jälleenyhdistämistä suunniteltaessa ja toteuttaessa perheen kanssa työskennellään asiakassuunnitelmassa sovitulla tavalla.

3 RISKIENHALLINTA JA ASIAKASTURVALLISUUS

Omavalvontasuunnitelman avulla varmistetaan, että jokainen lastenkotiin sijoitettu lapsi saa tarvitsemaansa hoitoa ja kasvatusta sekä apua huostaanoton ja kodin ulkopuolelle sijoittamisen perusteena olleisiin asioihin. Sijoituksen aikana lapsen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Koskiniityn omavalvontasuunnitelmassa kiinnitetään huomiota siihen, miten lapsen tarvitsema sijaishuolto toteutetaan ja miten sen laatu varmistetaan. Suunnitelmassa kerrotaan, miten yksikössä

toimitaan, jos palvelu ei syystä tai toisesta toteudu tavoitteiden mukaisesti tai lasten ja aikuisten turvallisuus uhkaa vaarantua yksikössä. Omavalvontasuunnitelmassa ohjeistetaan myös työntekijöiden ilmoitusvelvollisuudesta.

Omavalvonnan tavoitteena on, että Koskiniityn henkilökunta arvioi koko ajan omaa toimintaansa lasten turvallisuuden säilymiseksi kaikissa tilanteissa. Riskikartoitusta tehdäänkin säännöllisesti. Näin toimimalla lasten turvallisuutta mahdollisesti uhkaavat riskit pyritään tunnistamaan, jotta niitä voidaan ennaltaehkäistä, ja niihin voidaan tehokkaasti ja ilman viivettä puuttua omavalvontasuunnitelman mukaisesti.

3.1 Riskienhallinnan työnjako

Koskiniityssä tehdään vuosittain riskien kartoitus, joka käsitellään yhdessä henkilökunnan kanssa työnohjauksessa ja toimitetaan työnantajalle. Johtaja tekee riskien kartoituksen yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Kartoituksessa arvioidaan Koskiniityn tiloja, toimintaa, mahdollisia ulkoisia uhkia ja Koskiniityn arkeen mahdollisesti liittyviä poikkeustilanteita, jotka voisivat heikentää Koskiniityssä asuvien lasten tai siellä työskentelevien aikuisten turvallisuutta.
Jokaisen lapsen kohdalla arvioidaan useita kertoja vuodessa myös lapsen saaman palvelun laatua yhdessä lapsen, huoltajien ja sosiaalityöntekijän kanssa. Arviointia suoritetaan palautekyselyissä ja asiakassuunnitelmaneuvotteluissa. Myös lasten ja perheiden tietosuojaan kiinnitetään erityistä huomiota. Kumpuniitty Oy on toteuttanut koko yritystä koskevan tietosuojaoppaan, joka sisältää mm. vaatimuksen siitä, että henkilöstö suorittaa tietosuojan ABC- koulutuksen.

Koskiniityssä kokonaisvaltaista riskinhallintaa toteutetaan hyödyntäen omavalvontasuunnitelmaa, jota täydentävät turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, lääkehoitosuunnitelma, hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, riskien arviointi sekä lasten hoito- ja kasvatussuunnitelmat. Suunnitelmat sisältävät kaikki lasten turvallisuuden osa-alueet ja auttavat Koskiniityn henkilökuntaa varmistamaan sen, että lapsista pidetään joka tilanteessa hyvää huolta. Kaikki turvallisuuspoikkeamat kirjataan ja käsitellään asianosaisten kesken.

Johtajan ja vastaava ohjaajan tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä, sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista ja yhteisistä toimintatavoista, joilla varmistetaan laadukas ja nykyaikainen sijaishuolto Koskiniityssä asuville lapsille.

Koskiniityn johtaja vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen ja lasten hyvään kohteluun on osoitettu riittävästi voimavaroja ja työntekijöillä on tehtävään vaadittava osaaminen. Esimiehillä on päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle.

Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvonta-suunnitelman päivittämiseen, turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen, sekä lasten ikätasoisen ja turvallisen arjen rakentamiseen Koskiniityssä. Yhteisiä toimintatapoja kehitetään ja työntekijät kouluttautuvat jatkuvasti, jotta lasten tarpeisiin voidaan vastata parhaalla mahdollisella tavalla.

Koko henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilökunta mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Lasten kanssa käydään läpi yleiseen turvallisuuteen liittyviä asioita lasten kokouksissa ja arjessa. Lasten ja läheisten havainnot omasta arjestaan ovat arvokkaita ja otetaan aina käsiteltäväksi osana riskien arviointia. Lasten kanssa yhteistyössä tehdyssä Hyvää kohtelua koskevassa suunnitelmassa on viitattu myös lasten mahdollisesti kohtaamiin uhkatilanteisiin sijaishuoltopaikassa. Suunnitelman tarkoituksena on lisätä lasten tietoa omista oikeuksistaan ja siitä, miten he voivat tarvittaessa toimia, mikäli huomaavat Koskiniityn arjessa tai toiminnassa epäkohtia.

3.2 Riskien tunnistaminen

Riskien arvioinnilla on tarkoitus tunnistaa Koskiniityn arjessa, toiminnassa ja ympäristössä esiintyvät vaarat, määrittää vaarojen aiheuttamien riskien suuruus ja niiden merkitys. Näin toimimalla mahdolliset riskitekijät voidaan huomata ennen kuin vahinkoja pääsee syntymään.

Riskien arviointi on:
- totuudenmukaista
- järjestelmällistä
- erottelevaa
- ennakoivaa
- käytännönläheistä
- dokumentoitua
- kehittyvää

Lasten arjessa ja Koskiniityn toiminnassa aiemmin tapahtuneiden turvallisuuspoikkeamien lisäksi huomioidaan mahdolliset tulevat vaaratilanteet ja niihin reagoidaan ennen kuin ne tapahtuvat. Tehtävät korjaavat toimenpiteet ovat selkeitä, konkreettisia ja arjessa toteuttamiskelpoisia. Arvioinnin tulokset kirjataan ja tarvittavien toimenpiteiden toteutumista seurataan. Riskien tunnistaminen ja arviointi on osa Koskiniityn arkea.

Arvioinnin suunnittelu

Riskien arvioinnissa hyödynnetään työntekijöiden ja työnantajan osaamista ja kokemusta, koska heillä on yleensä paras tietous Koskiniityn arjen käytännön riskeistä. Lisäksi hyödynnetään jo olemassa olevaa tietoa kuten aiempia turvallisuustarkasteluja ja riskiarviointeja, lasten ja läheisten havaintoja ja palautteita, työterveyshuollon työpaikkaselvityksiä sekä tapaturma- ja läheltä piti -tilastoja. Apuna toimii myös joukko toimintaa ohjaavia ja valvovia viranomaisia, sekä Koskiniityn työnohjaaja, jolla on oma pitkä käytännön kokemus erityisyksikkötyöskentelystä.

Vaara- ja haittatekijöiden tunnistaminen

Tavoitteena on tunnistaa ja kirjata kaikki merkittävimmät turvallisuuspuutteet, jotka voivat aiheuttaa vakavaa fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista haittaa lasten terveydelle, kasvulle, kehitykselle ja/tai turvallisuudelle. Myös aikuisten riskit huomioidaan. Samalla pohditaan arjen käytänteitä ja kiinnitetään huomiota lasten asialliseen, tasapuoliseen, oikeudenmukaiseen kohteluun ja sijaishuollon tavoitteiden toteutumiseen. Koskiniityn arjen toiminnassa pyritään luomaan lasten kiintymyssuhteita korjaavia ihmissuhteita ja vastaamaan kussakin tilanteessa parhaalla mahdollisella tavalla lasten ja perheiden yksilöllisiin tarpeisiin. Arjen säännöllisyys, ennakoitavuus ja struktuurit pyritään säilyttämään joka tilanteessa lapsen kasvua ja kehitystä turvaamassa.

Tunnistamisen apukysymyksinä voidaan käyttää seuraavia kysymyksiä:
- Mitä vaaroja tai riskejä Koskiniityn arjessa, toiminnassa tai ympäristössä esiintyy?
- Mitkä vaaratilanteet tai turvallisuuspoikkeamat voisivat olla mahdollisia?
- Mistä vaara johtuu, mikä tai kuka voi sen aiheuttaa?
- Missä vaara esiintyy?
- Kuka tai ketkä ovat vaaralle alttiina?
- Millaisissa tilanteissa henkilöt joutuvat vaaraan?

Riskin suuruuden määrittäminen ja merkittävyydestä päättäminen

Koskiniityn arjessa pyritään erottamaan turvallisuuden kannalta tärkeimmät asiat eli suurimmat riskit ja kohdistamaan toimenpiteet tehokkaasti ongelmallisiin osa-alueisiin arjen tilanteissa, toiminnassa tai ympäristössä. Arvioinnissa on tärkeä keskittyä mahdollisimman aitoon ja rehelliseen, puolueettomaan riskin suuruuden arviointiin. Arvioinnin apuna käytetään taulukointia, jossa riskin todennäköisyyttä ja mahdollisia seurauksia pohtimalla voidaan tehdä tarvittavista toimenpiteistä riskin välttämiseksi tai pienentämiseksi. Kaikkien riskien poistaminen ei aina ole mahdollista ja siksi riskien merkittävyydestä päättäminen on tärkeä osa riskien hallintaa.

3.3 Riskien ja esille tulleiden epäkohtien ilmoittaminen ja käsitteleminen

Koskiniityssä asuvat lapset ja heidän läheisensä voivat ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista, poikkeamista ja riskeistä kenelle tahansa ohjaajista kohtaamistilanteissa tai puhelimitse ohjaajien numeroon 050-4070568, sähköpostilla koskiniitty@kumpuniitty.fi, tai suoraan Koskiniityn johtajalle puhelimitse 050-4134513 tai sähköpostilla paula.huhdanmaki@kumpuniitty.fi.

Jos lapset tai huoltajat haluavat, he voivat aina ottaa lisäksi yhteyttä myös lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään. Kaikilla huoltajilla ja lapsilla on oman sosiaalityöntekijän yhteystiedot, ja lapsia autetaan ja tuetaan yhteydenotoissa tarpeen mukaan.

Kaikilla Koskiniityn työntekijöillä on velvollisuus ilmoittaa Koskiniityn johtajalle lapsilta tai huoltajilta saadusta palautteesta tai itse havainnoidusta riskistä, epäkohdasta, laatupoikkeamasta tai vaarasta. Ilmoitus kirjataan tilanteesta riippuen tarkoituksenmukaiselle lomakepohjalle ja tieto välitetään myös työnantajalle. Johtaja vastaa tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä lasten ja aikuisten turvallisuuden, hyvän kohtelun ja laadukkaan arjen, hoidon ja kasvatuksen varmistamiseksi.

Sote-valvontalain 29 §:n 1 momentin mukaan Koskiniityn johtajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä Pirkanmaan hyvinvointialueelle ja Lupa- ja valvontavirastolle Koskiniityn toiminnassa ilmenneet 1) asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä 2)

asiakasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä 3) muut sellaiset puutteet, joita Kumpuniitty oy ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

29 §:n 2 momentissa säädetään henkilöstön ilmoitusvelvollisuudesta. Henkilöstö ilmoittaa laatupoikkeamista, toiminnassa havaituista epäkohdista tai turvallisuuspoikkeamista Koskiniityn johtajalle.

Johtaja Huhdanmäen on ilmoitettava asiasta palvelunjärjestäjälle (Pirkanmaan hyvinvointialue) (29 § 3 mom.). Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle (Lupa- ja valvontavirastoi), jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä (29 § 4 mom.).

Palvelunjärjestäjälle tehtävä ilmoitus osoitetaan Pirkanmaan hyvinvointialueella osoitteeseen kirjaamo@pirha.fi ja tiedoksi valvontayksikköön osoitteeseen valvonta.lapsiperheet@pirha.fi.

Tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan Koskiniityssä viipymättä ja niiden riittävyyttä arvioidaan yhteistyössä asianosaisten kesken. Arviointi suoritetaan tehtyjen toimenpiteiden jälkeen ja vähintään vuosittain työyhteisön kesken, ja riskiarviot käydään aina myös läpi työnantajan kanssa.

Lasten ja läheisten kanssa käydään tapahtunut vaaratilanne tai haittatapahtuma läpi suullisesti mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen, kun on ensin varmistettu turvallisuus ja se, että tilanne on rauhoittunut. Tapahtunut haittatapahtuma tai vaaratilanne ja sen käsittely kirjataan aina asiakastietojärjestelmään.

Lääkehoitoon liittyvistä poikkeamista tehdään lääkepoikkeamailmoitus, joka toimitetaan lääkehoidosta vastaavalle sairaanhoitajalla ja johtajalle. Lääkepoikkeamista tai hoitoa vaativista tapaturmista tiedotetaan lääkehoitosuunnitelman mukaisesti lasta, huoltajia, hoitavaa tahoa ja lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää. Hoitava taho ohjeistaa lapsen jatkohoidon ja yhdessä työnantajan kanssa arvioidaan muut tarvittavat toimenpiteet haitta- tai vaaratapahtuman ennaltaehkäisemiseksi jatkossa. Myös Kumpuniityn omia vastuulääkäreitä konsultoidaan tarpeen mukaan.

Haitta- ja vaaratapahtumat käsitellään paikallaolijoiden kanssa ja työntekijöiden raportoinnin yhteydessä sekä henkilökunnan kokouksissa ja työnohjauksessa.

1. Selvitetään avoimesti ja rehellisesti kaikkien asianosaisten kesken
   - mitä, missä ja milloin on tapahtunut
   - ketkä ovat olleet osallisina tapahtuneessa
   - onko tilanteella ollut silminnäkijöitä

- minkälaisia mahdollisia vaikutuksia tapahtuneella on lapsen turvallisuuteen, terveyteen tai hyvinvointiin.

2. Huolehditaan siitä, että asianosaiset saavat tarvitsemansa tuen ja avun
   - lääkärikäynnit ja terveydenhoidollinen apu
   - mahdolliset rikosilmoitukset ja muut seuraamukset

3. Selvitetään tarvittaessa mahdollinen vakuutusturva

4. Turvataan, että tilanne ei jatku tai toistu tapahtumapaikalla tai Koskiniityssä
   - tehdään tarvittavat poikkeamailmoitukset ja huolehditaan lasten, läheisten ja työntekijöiden turvallisuudesta jatkossa tilanteen vaatimin toimenpitein

5. Tiedotetaan asianomaisia myös käsittelyn edetessä:
   - lapsi ja huoltajat
   - työyhteisö ja Koskiniityn johtaja
   - lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä
   - muut tarvittavat tahot

6. Pohditaan työryhmässä johtajan johdolla tapahtuneesta saatujen tietojen pohjalta tarvittavat jatkotoimenpiteet, jotta vastaisuudessa vältytään uusilta haitta- tai vaaratapahtumilta tai laatupoikkeamilta. Kirjataan tarvittavat toimenpiteet osaksi päivittäisraporttia ja riskien arviointia, tiedotetaan henkilökuntaa ja ryhdytään viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin. Johtaja vastaa siitä, että korjaavat toimenpiteet tulevat kaikilta osin tehtyä viipymättä.

3.4 Varautuminen poikkeustilanteisiin, valmiussuunnitelma

Koskiniityn kokonaisturvallisuuden osaksi on luotu myös valmiussuunnitelma.

Koskiniityssä asuvien lasten turvallisuutta pidetään yllä hyvällä normaaliolosuhteiden organisaatiolla sekä lisäksi varautumalla valmius-, turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien avulla erilaisiin turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin. Toiminnalle mahdollisia epäkohtia tai laatupoikkeamia käsitellään muissa ohjeistuksissa.

Valmiussuunnittelun tavoitteena on varmistaa lasten turvallisten ja ikätasoisten, kasvua ja kehitystä tukevien palveluiden jatkuvuus kaikissa tilanteissa mahdollisimman häiriöttömästi.

Suunnittelun ja varautumisen painopiste on normaaliolojen häiriötilanteissa ja lähtökohtana pidetään mahdollisimman häiriöttömän arjen tarjoamista lapsille kaikissa tilanteissa. Suunnittelu sisältää riskien ennaltaehkäisyn, tilanteen aikaisen toiminnan, palautumissuunnittelun, sekä kussakin tilanteessa huomioitavan viestinnän.

Koskiniityn valmius- ja jatkuvuudenhallinasta ja sen suunnittelusta vastaa johtaja Paula Huhdanmäki.

Toimintaympäristö

Koskiniitty sijaitsee Nokialla, Koskenmäessä. Yksikkö toimii vanhassa, suuressa puurunkoisessa omakotitalossa, joka on remontoitu yksikön tarpeita vastaavaksi vuonna 2016. Koskiniitty on lämminhenkinen ja kodinomainen yksikkö. Rakennuksen takana kulkee katu. Sisäpiha on suuri ja puutarhamainen. Lapsilla onkin hyvin tilaa leikkiä, pelata, kiipeillä ja viettää aikaansa myös omassa pihassa.

Nokian kouluverkosto on kattava ja Koskiniityn lähistöllä sijaitsee 3 ala-astetta ja yläaste.
Nokialla on n. 35 000 asukasta ja Koskiniitystä on matkaa Tampereelle noin 15 kilometriä. Julkiset liikenneyhteydet ovat hyvät. Harrastusmahdollisuuksia lapsille on paljon.

Henkilöstön perehdytys ja koulutus

Valmiussuunnittelun lähtökohtana on Koskiniityn henkilöstön kyky hoitaa heille kuuluvat tehtävät turvallisesti normaalioloissa, sekä soveltaen tarpeen mukaan häiriötilanteissa toimintakäytäntöjä niin, että lasten turvallisuus ja hyvinvointi eivät vaarannu. Koskiniityssä kiinnitetään erityistä huomiota lasten turvalliseen kohtaamiseen arjessa. Aikuinen on jatkuvasti läsnä, ja Koskiniityn henkilöstöresurssit on mitoitettu siten, että lapsen kohtaaminen onnistuu vaativissakin tilanteissa.

Työnantaja huolehtii siitä, että Koskiniityn henkilökunta on riittävästi perehdytetty toimimaan normaaliolojen lisäksi myös normaaliajan häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Mikäli ohjaajien tehtävät muuttuvat häiriötilanteessa oleellisesti perustehtävästä, annetaan kyseiseen tehtävään riittävä ohjeistus ja opastus, hyödynnetään asiantuntijoita ja palkataan tilanteen mahdollisesti vaativa lisähenkilökunta. Koulutuksia ja opastuksia järjestetään tarpeen mukaan.

Keskeisiä Koskiniityssä asuvien lasten ja siellä työskentelevien aikuisten tunnistettuja päivittäisiä onnettomuusriskejä ovat:

- Tapaturmat ja myrkytykset
- Hatkat
- Lääkepoikkeamat
- Lasten tai läheisten aiheuttamat vaaratilanteet: mahdolliset uhka- ja väkivaltatilanteet

- tieliikenneonnettomuudet
- paloturvallisuuteen liittyvät uhkat

Kumpuniitty Oy on varautunut näiden kaikkien uhkakuvien toteutumiseen sekä yritys- että yksikkötasolla. Kirjallinen ohjeistus on koottu turvallisuussuunnitelmaan ja työsuojelun toimintaohjelmaan. Ohjeistuksista löytyy kaikki tarvittava lasten ja aikuisten turvallisuuden varmistamiseksi.

Koskiniityn toimintaa johdetaan normaalioloissa oman johtajan toimesta niin pitkään kuin se on mahdollista ja turvallista. Näin voidaan varmistaa lasten turvallinen, ikätasoinen arki mahdollisimman muuttumattomana tuttujen, turvallisten aikuisten keskellä.
Normaaliolojen häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa on mahdollista joutua priorisoimaan arjen toimintoja keskittymällä lasten kannalta olennaisiin asioihin. Lasten hoito ja huolenpito on aina Koskiniityn aikuisten tärkein tehtävä.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

4.1 Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Kumpuniitty Oy:ssä toimii johtoryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia, opastaa ja mahdollistaa Kumpuniitty Oy:n yksiköiden toiminta sekä valvoa omavalvontasuunnitelman toteutumista. Johtoryhmässä ovat yrittäjät Arja Lanki, Matti Lanki ja Kaisa Lanki, Aroniityn johtaja Pasi Hyttinen, Ketoniityn johtaja Katja Hakala, Harjuniityn johtajaTomi Puranen ja kasvatusjohtaja Minna Lunden, sekä Koskiniityn johtaja Paula Huhdanmäki.

Koskiniityn omavalvontasuunnitelmaa valvoo johtaja Paula Huhdanmäki.

Turvallisuudesta ja turvallisuussuunnitelmasta vastaavat johtaja Paula Huhdanmäki ja vastaava ohjaaja Jaana Willman.

Lääkehoitosuunnitelmasta vastaa sairaanhoitaja Tuomas Hernesniemi ja lääkehoitosuunnitelman tarkastavat ja allekirjoittavat Kumpuniityn omat vastuulääkärit Mira Lanki ja Annika Trethowan. Turvallisen lääkehoidon toteutumisesta ja edellytyksistä vastaa johtaja Paula Huhdanmäki.

4.2 Omavalvontasuunnitelman seuranta ja toteutuminen

Omavalvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä keinoja ja toimia, joilla Koskiniityssä seurataan ja arvioidaan toimintaa. Omavalvonnalla varmistetaan lasten yhdenvertaisuus sekä Koskiniityssä tarjottavan ympärivuorokautisen sijaishuollon saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu.

Omavalvonta on Koskiniityn toiminnan valvonnan ensisijaisin muoto. Omavalvonnalla varmistetaan, että toimintaa toteutetaan lainmukaisesti ja sopimuksia noudattaen. Omavalvonta on ennakoivaa ja aktiivista toimintaa ja siihen kuuluu riskitilanteiden tunnistaminen ja epäkohtiin puuttuminen.

Kumpuniitty Oy:ssä on laadittu kaikkia yrityksen sijaishuollon yksiköitä koskeva omavalvontaohjelma. Omavalvontaohjelma on osa toiminnan laadunhallintaa, ja sen tavoitteena on varmistaa turvalliset, yksilölliset ja lakien mukaiset palvelut kaikille asiakkaille. Omavalvontaohjelma määrittelee, miten Kumpuniitty Oy valvoo ja kehittää toimintaansa varmistaakseen palvelujen laadun, turvallisuuden ja lainmukaisuuden. Omavalvontaohjelman avulla pyritään varmistamaan, että asiakkaille tarjottavat palvelut täyttävät niille asetetut vaatimukset ja että mahdolliset ongelmatilanteet havaitaan ja korjataan nopeasti. Omavalvontaohjelman seuranta toteutetaan kvartaaleittain, jolloin mahdolliset poikkeamat ja epäkohdat raportoidaan. Omavalvontaohjelma julkaistaan Kumpuniitty Oy:n kotisivuilla osoitteessa www.kumpuniitty.fi. Omavalvontaohjelma tarkistetaan ja päivitetään vähintään kerran vuodessa tai aina, kun toimintaan tulee merkittäviä muutoksia tai raportoitavia poikkeamia.

Koskiniityn työntekijällä on velvollisuus toimia turvallisesti työssään sekä ilmoittaa havaitsemistaan riskeistä tai epäkohdista esimiehelleen ja työnantajalleen. Kaikki Koskiniityn työntekijät osallistuvat omavalvontaan ja omavalvontasuunnitelman kehittämiseen ja päivittämiseen.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään toiminnassa tapahtuvien palvelun laatuun tai turvallisuuteen liittyvissä muutostilanteissa. Toimintaohjeisiin tulleet muutokset kirjataan omavalvontasuunnitelmaan viiveettä. Vähintään neljän kuukauden välein julkaistaan omavalvontasuunnitelman loppuun selvitys, jossa on näkyvissä tehtyjen päivitysten ajankohta ja sisältö. Omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään mm. lakimuutosten, Koskiniittyyn suoritettavien ohjaus- ja valvontakäyntien pohjalta, sekä asiakkailta ja henkilöstöltä saadun palautteen perusteella.

4.3 Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Koskiniityn omavalvontasuunnitelma on nähtävillä olohuoneen kirjahyllyssä.
Sähköisenä yksikön omavalvontasuunnitelma löytyy Koskiniityn omilta sivuilta osoitteesta www.kumpuniitty.fi/koskiniitty

5 LAPSEN ASEMA JA OIKEUDET

Koskiniityn toimintaa ohjaavat useat lait ja kansainväliset sopimukset. Tärkeimpinä mainittakoon Suomen perustuslaki, Euroopan ihmisoikeus -sopimus, YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus, Lastensuojelulaki, hallintolaki ja sosiaalihuoltolaki. Omavalvontasuunnitelma varmistaa, että Koskiniityssä toimitaan näiden mukaisella tavalla ja asiakkaan asema ja oikeudet turvataan tarkoituksenmukaisella tavalla. Vuonna 2023 säädetty laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta tarkentaa valvonnan nykyaikaiset vaatimukset.

5.1 Koskiniityn toimintaa ohjaavat laatukriteerit

Koskiniityssä sijoituksen aikana arvioidaan lapsen ja perheen hoidon ja sijaishuollon tarvetta sekä sijoituksen laatua yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, lapsen ja hänen huoltajiensa kanssa. Arvioinnin lähtökohtana on näkemys lapsen ja perheen voimavaroista ja niiden vahvistamisesta sekä lapsen saamasta tuesta, hoivasta ja huolenpidosta sijoituksen aikana. Sijaishuollolla pyritään aina ensisijaisesti tukemaan lapsen ikätasoista ja turvallista kasvua ja kehitystä, ja keinot sen varmistamiseksi löydetään yhteistyössä. Sijoituksen vaikuttavuuden arvioinnin osa-alueita ovat mm. lapsen ja perheen toimintakyvyn palauttaminen, ylläpitäminen ja edistäminen sekä lapsen tai nuoren kuntoutumisen mahdollisuudet.

Maaliskuusta 2025 alkaen Koskiniityssä on ollut mahdollista käyttää lapsen voinnin arvioinnin työvälineenä sähköistä Nappula -järjestelmän toimintakykymittaria, jonka avulla voidaan seurata toiminnan vaikuttavuutta asiakaskohtaisesti neljällä eri osa-alueella. Seurattavia osa-alueita ovat vuorovaikutus, itsestä huolehtiminen, oppiminen ja koulu, käytös sekä psyykkinen vointi.

Säännöllinen arviointi auttaa tekemään lapsen voinnissa tapahtuvia muutoksia näkyväksi ja arvioimaan sijoituksen vaikuttavuutta. Toimintakykymittaria täyttämällä saadaan aikaan lapsen vointiin liittyvää moniulotteista keskustelua työyhteisön ja lapsen näkemyksistä, ja mukaan arviointiin on mahdollista ottaa myös vanhemmat. Toimintakykymittari on otettu säännölliseen, kuukausittaiseen käyttöön toukokuussa 2026. Omaohjaaja täyttää toimintakykymittarin yhdessä lapsen kanssa.

Yleisesti Koskiniityn toiminnan laatua arvioidessa keskitytään viiteen osa-alueeseen, jotka on valtakunnallisesti määritetty laatuvaatimuksiksi:

1. Asiakkaiden ihmisarvo ja perusoikeudet
2. Lapsen etu
3. Vuorovaikutus
4. Ammattihenkilöstön työn laatu
5. Vastuulliset päätökset ja toimintakulttuuri

Koskiniityssä tehtävän työn tulee olla laadukasta, asiakaskeskeistä, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua.

Koskiniityn toimintaa tarkastellaan mm. asiakaspalautteiden, työhyvinvointikyselyjen ja sosiaalityöntekijöiltä ja vanhemmilta sekä valvontaviranomaisilta saatujen palautteiden avulla. Toimintakykymittarista saatava data täydentää muilla tavoin saatua tietoa siitä, miten sijoitus Koskiniityssä vaikuttaa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä muiden tekijöiden ohella lapsen vointiin.

5.2 Hoito- ja kasvatussuunnitelma

Jokaiselle Koskiniittyyn sijoitetulle lapselle laaditaan sijoituksen alkuvaiheessa henkilökohtainen hoito- ja kasvatussuunnitelma. Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, huoltajien, lapsen sekä omaohjaajien kesken asiakassuunnitelmaneuvottelussa yhdessä keskusteltujen tavoitteiden pohjalta.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma päivitetään tilanteen muuttuessa, ja hoito- ja kasvatussuunnitelmien kirjaamiseen on Kumpuniityn yksiköissä oma ohjeistuksensa, jonka tavoitteena on laadun varmistaminen. Suunnitelmaan kirjataan muun muassa lapsikohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen suunnitellut keinot, arviointitavat ja aikataulu.

Koskiniityn ohjaajat ovat luoneet oman, yksikön asiakkaiden tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla vastaavan pohjan hoito- ja kasvatussuunnitelmille. Siinä keskitytään sekä laajempiin, kokonaisvaltaisiin kasvua ja kehitystä tukeviin tavoitteisiin että pienempiin, arkisempiin osa-tavoitteisiin ja keinoihin tavoitteiden saavuttamiseksi. Samalla nousevat esiin lapsen omat vahvuudet, haasteet ja käytännön toimet, joiden avulla tilannetta pyritään parantamaan mm. mahdollista kotiutumista silmällä pitäen. Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa pyritään aina huomioimaan lapsi yksilöllisesti, kokonaisvaltaisesti ja osana omaa perhettään.

Hoito- ja kasvatussuunnitelmissa määritettyjen tavoitteiden saavuttamista seurataan osana arkea ja päivittäisraportointia ja sitä arvioidaan kuukausittain työryhmän kokouksissa ja 1-2 kertaa vuodessa asiakassuunnitelmaneuvotteluiden osana yhdessä lapsen, huoltajien ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Sosiaalityöntekijä pidetään ajan tasalla lapsen edistymisestä ja haasteista myös kuukausikoosteiden avulla. Kuukausikoosteita kirjoitettaessa lapsen on mahdollista osallistua sen tekemiseen ja arvioida omaa tilannettaan eri osa-aluilla omaohjaajansa kanssa. Kuukausikoosteeseen on mahdollista liittää myös lapsen omat terveiset. Huoltajia kuullaan osana perheiden kanssa työskentelyä ja kuulumispuheluita.

5.3 Lasten hyvä kohtelu

Omaohjaajatyöskentely Koskiniityssä

Koskiniittyyn sijoitettujen lasten kohdalla omaohjaajatyöskentely on yksi keskeisimmistä työmenetelmistä ja sen kehittämiseen tullaan lähivuosina erityisesti panostamaan. Koskiniityn ohjaajat

saavat omaohjaajatyöskentelyyn hyviä työkaluja mm. yksikön toiminnassa käytettävästä DDP-menetelmästä.
Omaohjaajasuhde luo turvallisuudentunnetta ja vahvistaa turvaa lapsen arjessa. Omaohjaajan ja lapsen suhde perustuu turvallisessa ympäristössä syntyneeseen luottamukseen.
Turvallisen suhteen luomiseen ja luottamuksen rakentumiseen tarvitaan pysyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä. Suunnitelmallisella ja tavoitteellisella omaohjaajatyöskentelyllä huolehditaan kokonaisvaltaisesti lapsen hyvinvoinnista ja arjen sujumisesta Koskiniityssä. Työn tavoitteena on lapsen arjen tasoittuminen, asioiden eteneminen ja hoidolle sekä kasvatukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Omaohjaaja luo turvallisen luottamussuhteen lapseen ja rakentaa aktiivisesti kontaktia. Sijaishuollon alkuvaiheesta lähtien lapselle annetaan aikaa tutustumiseen, tehdään asioita yhdessä, ollaan hänestä kiinnostuneita, halutaan oppia tuntemaan hänet ja annetaan hänelle mahdollisuus ohjaajaan tutustumiseen. Lapsen aito kohtaaminen, kuunteleminen ja kannustaminen omien mielipiteidensä ilmaisuun ovat keskiössä.

Omaohjaajatyöskentely vahvistaa lapsen itsetuntoa. Myös tunteita sanoitetaan ja tunnistetaan yhdessä omaohjaajan kanssa. Tärkeää on huomioida lapsen vahvuuksia, nostaa esiin arjen onnistumisia ja vahvistaa toimivia kokonaisuuksia. Arjen toimissa luodaan yhteyttä lapseen ja käydään vastavuoroista vuoropuhelua. Sijaishuollon edetessä ja lapseen luodun suhteen syventyessä päästään tutustumisesta kiintymyssuhteeseen sekä terapeuttiseen, auttavaan ja vaikuttavaan työskentelyyn.
Omaohjaajatyöskentelyyn kuuluu osana myös lapsen tuottamien tunteiden vastaanottaminen, tunnistaminen ja lapsen auttaminen niiden käsittelyssä. Lasta autetaan tunteiden kanssa selviytymisessä sekä uusien tunnesäätelytaitojen opettelussa.

Tunneilmapiiriin vaikuttamisessa omaohjaajan omalla positiivisella asenteella, heittäytymisellä, leikillisyydellä ja empaattisella kohtaamisella on suuri vaikutus. Hoidollisessa kohtaamisessa ja suhteeseen perustuvassa työskentelyssä tunteet ovat vuorovaikutuksen välineitä. Omaohjaaja ja lapsi voivat harjoitella tunteiden ilmaisua ja käsittelyä turvallisessa hoitosuhteessa. Empaattisessa ja turvallisessa ilmapiirissä lapsi voi kasvaa myötätuntoiseksi, eheäksi ja toimivaksi aikuiseksi.

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Sosiaalihuollon palveluissa henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Lasten itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta on erityiset säännökset lasten-suojelulain (417/2007) luvussa 11, jossa on säädetty rajoitusten käyttö sijaishuollossa. Lapsella on oikeus olla omassa

huoneessaan ovi suljettuna, hänen niin tahtoessaan. Toisten lasten huoneisiin ei Koskiniityssä saa mennä. Lapsen henkilökohtaiseen omaisuuteen ei kosketa ilman asianmukaista päätöstä.

Koskiniittyyn sijoitettu lapsi voi olla mukana omien asioidensa suunnittelussa ja päätöksenteossa eli voi vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Lapsen oikeus osallisuuteen on vahvistettu YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa.
Virallinen (hallintolain 34 §:n mukainen) kuuleminen koskee 12 vuotta täyttänyttä, mutta myös alle 12-vuotiaan lapsen mielipide on selvitettävä. Mielipiteiden ja ajatusten esiin tuominen on lapsen oikeus lapsen iästä riippumatta. Lapsen mielipide pitää ottaa huomioon, kun lasta koskevia ja lapsen elämään vaikuttavia ratkaisuja tehdään. Sijoituksen aikana aikuisten velvollisuus on ottaa huomioon lapsen mielipide ja ratkaista lasta koskeva asia lapsen edun mukaisesti. Lapselle on tärkeää myös kertoa, miksi aikuinen ei ole voinut toimia lapsen toivomalla tavalla.

Koskiniityssä asuvien lasten toivomukset ja mielipiteet pitää selvittää lapsen iän ja kehitystason edellyttämällä tavalla. 12 vuotta täyttäneelle lapselle pitää varata tilaisuus tulla kuulluksi itseään koskevassa lastensuojeluasiassa.

On tärkeää, että Koskiniittyyn sijoitetut lapset voivat osallistua ja vaikuttaa arviointiin siitä, mikä on heidän etunsa mukaista. Lapsen kanssa pohditaan myös asiakassuunnitelmassa asetettavia tavoitteita ja suunnitellaan niihin pääsemiseksi tarvittavia keinoja. Koskiniityn aikuiset auttavat varmistamaan, että lasten toivomukset ja mielipiteet selvitetään ja huomioidaan.

Koskiniityssä asuvilla lapsilla on:
Mahdollisuus osallistua tai kieltäytyä.
Mahdollisuus saada tietoa.
Mahdollisuus vaikuttaa työskentelyyn sekä päätöksiin ja niiden valmisteluun.
Mahdollisuus ja aikuisten tuki omien ajatusten ilmaisemiseen.
Mahdollisuus itsemääräämisoikeuden kehittymiseen ja sen kunnioittaminen.

Asiakkaan hallussa olevista rahavaroista, avaimista ja muista tavaroista huolehtiminen
Rahavarat ja muut tärkeät esineet on mahdollisuus säilyttää omassa laatikossa lukitussa toimistossa. Omassa laatikossa säilytetään myös Kela-kortti, passi/henkilökortti ja muut lapsen toivomat omat tavarat.

Koskiniityn työntekijät on koulutettu DDP-malliin, joka on vakiintumassa toimintaa ohjaavaksi menetelmäksi. Mallissa luodaan ohjaajan ja lapsen välille suhde, joka on herkkä, reflektiivinen ja erittäin empaattinen. Työntekijän on erityisen tärkeää virittäytyä lapsen tai hänen vanhempansa tilanteeseen kokonaisvaltaisesti myös kehon kieltä käyttäen. Tunteiden vastaanottaminen ja jakaminen ja sitä kautta sääteleminen on olennaista. DDP mallissa käytettävä PACE asenne (Playfulness,

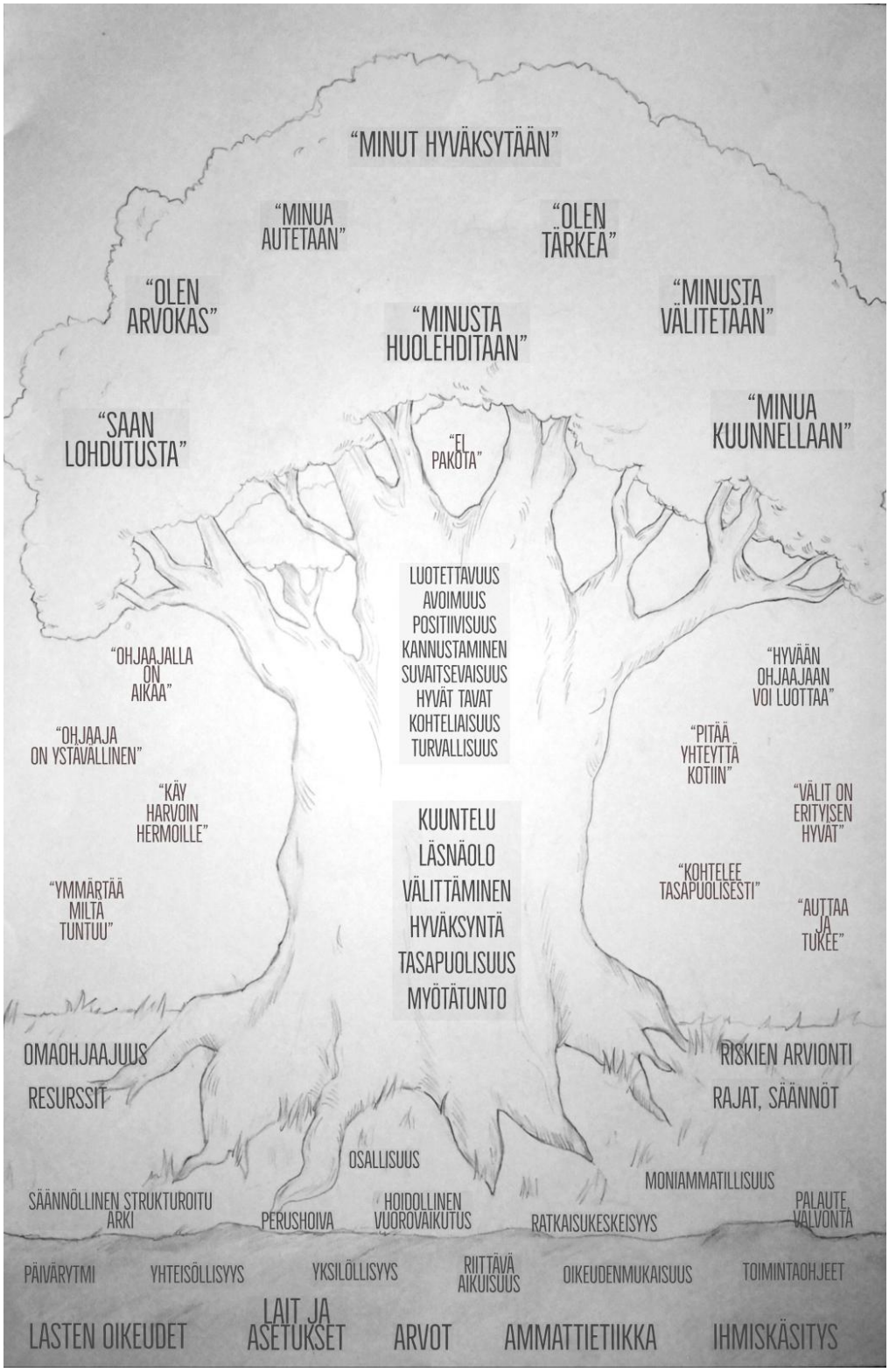
Acceptance, Curiosity, Empathy) antaa työntekijälle vastuun luoda kohtaamiselle ympäristön, jossa korostetaan leikkisyyttä, hyväksyntää, uteliaisuutta ja empaattisuutta. Vastarintaan ja puolustautumiseen suhtaudutaan kiinnostuneesti, hyväksyvästi ja positiivisesti.
Menetelmässä aikuisen toimintaa ohjaa erityisen herkkä tunnevirittäytyminen, joka luodaan sillä, että eläydytään vastaavalla tunneintensiteetillä, mitä lapsi ja vanhempi kokee. Menetelmä pyrkii korjaamaan vuorovaikutusta sellaiseksi, jossa lapsen tai aikuisen ei enää tarvitse tuntea häpeää. Mitä useammin aikuinen johdonmukaisesti käyttää vuorovaikutteista korjaamista, niin vähitellen konfliktiherkätkin lapset saavat itsestään myönteisemmän mielikuvan, vaikka he toisinaan käyttäytyvätkin edelleen epäsopivasti.

Työntekijän on tärkeää ymmärtää lapsen tai vanhemman käytöksen taakse, jolloin on helpompi hahmottaa käyttäytymiseen vaikuttavia syitä. Olennaista on myös, että hyvin kokonaisvaltaisesti vaikutetaan kohtaamisen etenemiseen äänensävyillä, ilmeikkyydellä, puheen rytmillä, kehon kielellä, jne. tietysti ymmärtävän keskustelun lisäksi ns. sanatonta viestintää käyttäen. Olennaista on, että lapsi tai vanhempi kokee olevansa turvassa.

Hyvän kohtelun suunnitelma ja hyvän kohtelun puu

Koskiniittyyn on yhdessä yksikön lasten kanssa laadittu erillinen Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, joka löytyy omavalvontasuunnitelman tavoin olohuoneen kirjahyllystä.
Hyvän kohtelun suunnitelman tekemisellä ja toteutuksella tähdätään lasten viihtyvyyden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääntymiseen ja sitä kautta myös rajoitustoiminpiteiden tarpeen vähenemiseen.
Suunnitelman tekoprosessissa esiin nousseista, tärkeiksi koetuista asioista syntyi vuosittain päivitettävän kirjallisen suunnitelman rinnalle hyvän kohtelun puu, joka muistuttaa olohuoneeseen kehystettynä kuvana siitä, mikä meille on Koskiniityssä tärkeää.

Puun alla oleva peruskallio muodostuu työtä ohjaavista laeista, sopimuksista ja arvoista. Ruohonjuuritasolle on koottu työtapoja ja -menetelmiä, jotka auttavat Koskiniityn aikuisia hoitamaan lapsia niin, että heidän toiminnastaan välittyy lapsille tunne siitä, että heistä välitetään, pidetään huolta, he ovat tärkeitä juuri sellaisina kuin ovat ja heitä arvostetaan, autetaan, kuunnellaan ja lohdutetaan juuri niillä tavoilla, jotka häntä parhaiten siinä tilanteessa tukevat. Puun runkoa vahvistavat ne asiat, joita lapset pitävät ohjaajien toiminnassa tärkeinä, ja puuta ympäröivässä ilmassa leijuu Koskiniityssä asuvien lasten ajatuksia siitä, millainen on hyvä ohjaaja.

"MINUT HYVÄKSYTÄÄN"
"MINUA AUTETAAN"
"OLEN TÄRKEÄ"
"OLEN ARVOKAS"
"MINUSTA HUOLEHDITAAN"
"MINUSTA VÄLITETÄÄN"
"SAAN LOHDUTUSTA"
"EI PAKOTA"
"MINUA KUUNNELLAAN"
LUOTETTAVUUS
AVOIMUUS
POSITIIVISUUS
KANNUSTAMINEN
SUVAITSEVAISUUS
HYVÄT TAVAT
KOHTELIAISUUS
TURVALLISUUS
"OHJAAJALLA ON AIKAA"
"OHJAAJA ON YSTÄVÄLLINEN"
"KÄY HARVOIN HERMOILLE"
"YMMÄRTÄÄ MILTÄ TUNTUU"
"HYVÄÄN OHJAAJAAN VOI LUOTTAA"
"PITÄÄ YHTEYTTÄ KOTIIN"
"VÄLIT ON ERITYISEN HYVÄT"
"KOHTELEE TASAPUOLISESTI"
"AUTTAA JA TUKEE"
KUUNTELU
LÄSNÄOLO
VÄLITTÄMINEN
HYVÄKSYNTÄ
TASAPUOLISUUS
MYÖTÄTUNTO
OMAOHJAAJUUS
RESURSSIT
RISKIEN ARVIONTI
RAJAT, SÄÄNNÖT
OSALLISUUS
MONIAMMATILLISUUS
SÄÄNNÖLLINEN STRUKTUROITU ARKI
PERUSHOIVA
HOIDOLLINEN VUOROVAIKUTUS
RATKAISUKESKEISYYS
PALAUTE VALVONTA
PÄIVÄRYTMI
YHTEISÖLLISYYS
YKSILÖLLISYYS
RIITTÄVÄ AIKUISUUS
OIKEUDENMUKAISUUS
TOIMINTAOHJEET
LAIT JA ASETUKSET
LASTEN OIKEUDET
ARVOT
AMMATTIETIIKKA
IHMISKÄSITYS

Jos lapsi tai läheinen on tyytymätön saamaansa kohteluun, hänet ohjataan ottamaan yhteyttä ensisijaisesti johtaja Paula Huhdanmäkeen. Lapsi tai läheinen voi antaa palautetta kasvotusten, puhelimitse tai kirjallisesti sähköpostilla paula.huhdanmaki@kumpuniitty.fi. Lapsilla ja läheisillä oikeus tehdä asiasta virallinen muistutus johtaja Paula Huhdanmäelle. Koskiniityn johtajan tavoittaa numerosta 050-4134513.

Lasta tuetaan ja autetaan myös yhteydenpidossa omaan sosiaalityöntekijään, jolle on myös tarkoituksenmukaista kertoa epäasiallisesta kohtelusta tai muusta mieltä painavasta.

5.4 Yhteistyö ja yhteydenpito lapsen läheisten ja muun verkoston kanssa

Lapsen läheisten ja muun verkoston kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Yhteistyötä voidaan tehdä tapaamisilla, puhelimitse ja sähköpostitse. Lapsesta kirjoitetaan aina kuukausittain kooste, joka lähetetään sosiaalityöntekijälle. Lapsen huoltajat voivat tehdä kirjallisen asiakirjapyynnön sosiaalityöntekijälle, mikäli haluavat lapsen kuukausikoosteet myös itselleen.

Yhteydenpito pyritään keskittämään omaohjaajille. Lapsen läheisverkosto kartoitetaan sijoituksen alkuvaiheessa, ja läheisten ja sosiaalityöntekijän kanssa yhdessä sovitaan tilanteeseen parhaiten sopivat käytänteet. Lasta rohkaistaan, autetaan ja tuetaan yhteydenpidossa tarvittaessa yksilöllisesti siten, että se tukee parhaalla mahdollisella tavalla lasta, perhettä ja tukee sijoitusprosessia.

5.5 Lapsen oikeus läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin

Lapsen oikeus läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin on tärkeä osa lapsen oikeuksia. Nämä suhteet ovat välttämättömiä lapsen terveelle kehitykselle, hyvinvoinnille ja onnellisuudelle. Lapsen terve kehitys ja hyvinvointi edellyttävät myönteisiä ja pysyviä ihmissuhteita. Lisäksi lapsella on oikeus jatkuviin ihmissuhteisiin, mikä tarkoittaa, että hänellä tulee olla mahdollisuus muodostaa ja ylläpitää ystävyyssuhteita. Koskiniityssä halutaan tukea positiivisia ja turvallisia ihmissuhteita perheenjäsenten, lähisukulaisten, ystävien ja mahdollisten seurustelukumppaneiden kanssa. Vierailut sovitaan aina aikuisten toimesta. Omiin läheisiin voi lisäksi pitää yhteyttä puhelimitse. Tarvittaessa aikuiset auttavat lasta yhteydenpidossa.

5.6 Lasten osallisuus

Koskiniityssä lasten ja heidän perheidensä mielipidettä pyritään kysymään ja kuulemaan luontevasti, osana arkea. Suullisen palautteen lisäksi palautetta voi antaa kirjallisesti esim. ohjaajien tai johtajan sähköpostiin. Lapset ja perheet voivat olla yhteydessä mahdollisista epäkohdista myös omaan sosiaalityöntekijäänsä.

Vähintään vuosittain järjestetään palautekysely, joka kohdennetaan lapsille, heidän vanhemmilleen, sijoittaville sosiaalityöntekijöille ja muille yhteistyötahoille. Palautekyselyyn voi osallistua mobiiliversion avulla nimettömänä. Saaduista palautteista kootaan yhteenveto, joka käsitellään yhdessä henkilökunnan ja yrittäjien kanssa. Palaute auttaa yksikköä kehittämään omaa toimintaansa vastaamaan mahdollisimman hyvin sijoittajien, lasten/nuorten ja perheiden tarpeita ja toiveita.

Kumpuniitty on kehittänyt yksiköissä asuville lapsille Viisikkokyselyn, joka toteutetaan sijoitetuille lapsille mobiililinkin avulla kolme kertaa vuodessa. Tarvittaessa omaohjaajat auttavat lapsia kyselyyn vastaamisessa ja palauttaan antamisessa. Lapset ovat itse tehneet kysymykset, joilla palautetta heiltä kerätään ja äänestävät Viisikkokyselyyn vuosittain 5 tärkeimpänä pitämäänsä kysymystä kaikkien Kumpuniityn asiakkaiden tekemistä kysymyksistä.

Arjessa lasten toiveita huomioidaan esim. ruokalistoissa, yhteisessä tekemisessä, loma-aikojen tekemisissä, hankinnoissa ja oman huoneen sisustamisessa. Lapset osallistuvat iästään riippumatta omiin neuvotteluihinsa vointinsa sallimissa rajoissa, ja tapaavat omaa sosiaalityöntekijäänsä useamman kerran vuodessa.

Lapsella on mahdollisuus osallistua yhdessä ohjaajan kanssa kuukausikoosteen tekoon ja hoito- ja kasvatussuunnitelmien laatimiseen ja/tai päivittämiseen. Aikuisen kanssa voidaan keskustella myös päivittäiskirjausten sisällöstä. Kaikki lapsen asiapaperit annetaan lapsen luettavaksi, lasta autetaan tarvittaessa asiakirjojen sisällön lukemisessa ja ymmärtämisessä, ja säilytetään asiakirjat lasta varten omassa kansiossaan.

5.7 Palautteen kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä

Jos Koskiniityssä todetaan tapahtuneeksi tilanne, josta olisi voinut olla tai havaitaan olleen haittaa tai vaaraa asiakkaalle, työntekijälle tai kiinteistölle, toimitaan viivyttelemättä ja harkiten niin, että haitat minimoidaan. Turvallisuus varmistetaan ja tapahtumat käydään läpi asianomaisten kanssa. Tapahtuneesta ollaan tarvittaessa yhteydessä esimieheen ja täytetään kirjallinen haittailmoitus (esim. Lääkepoikkeama -ilmoitus). Tarvittaessa ollaan yhteydessä lapsen huoltajiin ja sosiaalityöntekijään, yrittäjiin tai työterveyshuoltoon.

Haittatapahtumat ja vaaratilanteet käsitellään kolmen viikon välein järjestettävässä työntekijäkokouksessa, johon osallistuvat mahdollisuuksien mukaan kaikki Koskiniityn työntekijät ja johtaja Paula Huhdanmäki, tarvittaessa myös Kumpuniityn hallituksen puheenjohtaja Arja Lanki. Tapahtumat, niiden haitat ja vaatimat toimenpiteet käydään yhdessä läpi ja mietitään, olisiko tilanne ollut ehkäistävissä, olisiko tapahtumien hoidossa ollut parantamisen varaa ja millä keinoilla voitaisiin ko. tapahtuma estää tulevaisuudessa. Mahdolliset puutteet toiminnassa ja/tai toimintaympäristössä korjataan ja siirretään käytäntöön, sekä kirjataan omavalvontajärjestelmään tai muuhun asiaan liittyvään toimintasuunnitelmaan. Tarvittaessa järjestetään viipymättä lasten kokous, jotta muutokset toiminnassa/säännöissä tavoittavat Koskiniityssä asuvat lapset. Tarvittaessa informoidaan myös lasten perheitä, sosiaalityöntekijöitä tai muita yhteistyötahoja, jota tehdyt muutokset saattavat koskettaa.

Koskiniityssä on kattava turvallisuussuunnitelma, joka sisältää toimintaohjeet sisäisten ja ulkoisten turvallisuuspoikkeamien varalta sekä menettelyohjeet laatupoikkeamia havaittaessa. Laatupoikkeama sisältää mm. asiakkaan saaman huonon kohtelun. Työntekijäkokouksissa sekä päivän raportoinnissa informoidaan ja raportoidaan henkilökunnalle mahdollisista tulevista kriittisistä työvaiheista, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten toteutuminen vaarantuu. Koskiniityssä pyritään ennaltaehkäisemään kriittisiä työvaiheita/tilanteita sopimalla etukäteen yksilölliset toimintamallit erilaisille riskitekijöille sekä takaamalla riittävä työntekijämäärä kyseisiin riskikohtiin.

Asiakaspalautteet käsitellään työntekijäkokouksessa ja ne arkistoidaan. Asiakaspalautteet ovat kaikkien työntekijöiden luettavissa. Yrityksen laajemmista palautekyselyistä on toimitettu Koskiniittyyn yksikkökohtainen, kattava kooste, jossa palaute on esitetty sekä sanallisesti että grafiikan keinoin.

Asiakaspalautejärjestelmää pyritään kehittämään jatkuvasti toiminnan ja sisällön sekä asiakastarpeiden mukaan.

5.8 Lapsen oikeusturva

Lapsella on mahdollisuus vaikuttaa omiin asioihin osana arkea keskustelemalla ohjaajien tai Koskiniityn johtajan kanssa. Lapsella on myös nimettynä kaksi omaohjaajaa, jotta lapsen toiveita ja tarpeita pystytään kartoittamaan paremmin. Jokaiselle Koskiniittyyn sijoitetulle lapselle laaditaan sijoituksen alkuvaiheessa henkilökohtainen hoito- ja kasvatussuunnitelma, jota arvioidaan /päivitetään aina tilanteen muuttuessa. Asiakassuunnitelmaneuvottelun jälkeen hoito- ja kasvatussuunnitelmaan kirjataan siellä sovitut tavoitteet, menetelmät ja arviointi. Lapsilla on oikeus tuoda omia näkemyksiään esille asiakassuunnitelmaneuvotteluissa ja soittaa halutessaan omalle sosiaalityöntekijälle. Yhteydenpitoa läheisiin rajoitetaan vain erityisestä syystä erillisellä rajoituspäätöksellä.

Lasten ajatuksia, toiveita ja mielipiteitä varten järjestetään myös lasten kokouksia.
Toiminnan perustana ovat lait ja asetukset, joiden pohjalta myös asiakkaan asema ja oikeudet, oikeusturva ja asiallinen kohtelu on huomioitu.

Jos lapsi tai huoltaja on tyytymätön Koskiniityn toimintaan, pyritään aina ensin rakentavaan keskusteluun Koskiniityn ohjaajan, johtajan tai Kumpuniityn johtoryhmän ja hallituksen puheenjohtajan Arja Langin kanssa. Asia voi korjaantua keskustelun avulla. Kumpuniitty Oy:llä on velvollisuus korjata mahdolliset epäkohdat. Lisäksi tyytymättömyyttä aiheuttaneisiin tilanteisiin voi liittyä väärinymmärryksiä, jotka selviävät nopeimmin keskustelemalla.

Jos Koskiniityn henkilökunta tekee ilmoituksen havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta vastaavalle ohjaajalle tai johtajalle, on esihenkilöllä velvollisuus viipymättä reagoida mainittuun epäkohtaan. Esihenkilön tulee ilmoittaa asiasta työnantajalle ja sen jälkeen Koskiniityn toimintaa valvovalle taholle, eli hyvinvointialueelle. Jos esihenkilö ei reagoi epäkohtaan tai ryhdy korjaamaan sitä, henkilökunnan tulee ilmoittaa asiasta aluehallintovirastoon.

Kirjallinen muistutus
Jos lapsi tai huoltajat ovat tyytymättömiä Koskiniityssä saamaansa kohteluun tai palvelun laatuun, he voivat tehdä asiastasi kirjallisen muistutuksen suoraan Koskiniityn johtajalle. Tällöin epäkohta tulee heti Koskiniityn toiminnasta vastaavan johtajan tietoon, ja siihen voidaan puuttua nopeasti.
Koskiniityn johtajan tulee tutustua muistutuksen syihin ja laatia kirjallinen vastaus muistutukseen noin kuukauden kuluessa.

Muistutuksen voi tehdä vapaamuotoisena. Vapaamuotoinen asiakirja tulee otsikoida muistutukseksi. Muistutukseen tulee kirjoittaa mahdollisimman selkeä kuvaus asiasta, josta muistutus halutaan tehdä. Muistutuksessa on tärkeä kertoa mahdollisimman tarkasti, milloin ja missä tapaus sattui.
On hyvä kertoa selkeästi myös mihin on tyytymätön Koskiniityn toiminnassa.

Muistutuksen voi lähettää suoraan toimintayksikön johtajalle. Koskiniityn johtajan Paula Huhdanmäen tavoittaa sähköpostilla paula.huhdanmaki@kumpuniitty.fi ja puhelimitse 050-4134513.
Postia voi lähettää Koskiniityn osoitteeseen Orelinkatu 12, 37120 Nokia.
Johtaja Huhdanmäen on ilmoitettava saadusta muistutuksesta myös valvontaviranomaiselle (valvonta.lapsiperheet@pirha.fi) Jos muistutuksen tehnyt lapsi tai läheinen on muistutusvastauksen saatuaan edelleen tyytymätön, hän voi tehdä asiasta kantelun Lupa- ja valvontavirastoon.

Kantelu

Kantelulla tarkoitetaan Lupa- ja valvontavirastolle tehtyä ilmoitusta epäillystä laiminlyönnistä tai virheellisestä toiminnasta.

Kantelun avulla käsitellään epäiltyä laiminlyöntiä tai virheellistä toimintaa tietyn asiakkaan hoidossa, palvelussa tai kohtelussa.

Lupa- ja valvontavirasto arvioi, mihin toimenpiteisiin se kantelun johdosta ryhtyy. Jos kantelu ei anna aihetta toimenpiteisiin, siitä ilmoitetaan kantelun tekijälle useimmiten kirjeellä.

Jos kantelu otetaan selvitettäväksi, Lupa- ja valvontavirasto kuulee Koskiniityn johtajaa asiasta ja hankkii asiaan liittyviä asiakirjoja selvitystyön tueksi.

Kuulemisen yhteydessä Koskiniittyyn toimitetaan kantelun yhteydessä toimitetut asiakirjat ja pyydetään Koskiniityn johtajalta selvitystä asiasta. Asiassa voidaan hankkia myös asiantuntijalausuntoja.

Kun lupa- ja valvontavirasto on saanut kokoon tarvittavat selvitykset, voidaan arvioida, onko Koskiniitty toiminut lain edellyttämällä tavalla, ja saadaan asiasta päätös.

Kantelut ovat salassa pidettäviä myös asian ratkaisemisen jälkeen.

Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava voi tarvittaessa avustaa lasta tai huoltajia muistutuksen tai kantelun tekoon liittyvissä asioissa.

Muistutuksen ja kantelun tekemiseen löytyy ohjeet sivulta
https://lvv.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/muistutus-tai-kantelu
Sivulta löytyy myös yhteystiedot sekä valmis sähköinen lomakepohja kantelun tekemistä varten.

Jos lapsi tai läheinen epäilee, ettei Koskiniityn työntekijä ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan, voi kantelun osoittaa myös eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Neuvoa saa ottamalla yhteyttä suoraan oikeusasiamiehen kansliaan numeroon 09-4321 tai täyttämällä lomakkeen sivulla https://www.oikeusasiamies.fi/web/lasten-ja-nuorten-sivut/kantelulomake.

5.9 Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot

Jos lapsi tai huoltajat ovat tyytymättömiä saamaansa palveluun tai kohteluun Koskiniityssä tai kaipaavat neuvontaa oikeuksistaan asiakkaana, sosiaaliasiavastaavan kanssa voi pohtia erilaisia keinoja tilanteen selvittämiseksi. Sosiaaliasiavastaava on puolueeton henkilö, joka neuvoo, miten lapsi, nuori tai huoltaja asiakkaana voi toimia omassa asiassaan.

Sosiaaliasiavastaava
- neuvoo sosiaalihuollon asiakaslain mukaisissa asioissa
- neuvoo miten voi toimia ollessaan tyytymätön saamaansa palveluun tai kohteluun
- neuvoo ja avustaa muistutuksen tekemisessä ja tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- toimii muutoinkin niin, että asiakkaan oikeudet toteutuvat

Koskiniittyyn sijoitetut lapset ja heidän huoltajansa voivat ottaa yhteyttä sosiaaliasiavastaavaan soittamalla tai lähettämällä kirjepostia. Sähköpostilla saa neuvontaa vain yleisissä asioissa, arkaluontoisten asioiden käsittelemiseen sähköposti ei sovellu.

Pirkanmaan hyvinvointialueella sosiaaliasiavastaavina toimivat 2026 Sanna Juurakko ja Taija Mehtonen.

Sosiaaliasiavastaava:
Puhelin ma–to klo 9–11: 040 504 5249
Postiosoite: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere
Yleistä neuvontaa sähköpostilla: sosiaaliasiavastaava@pirha.fi

Koskiniityn toimintaa kohtaan osoitetut muistutukset, kantelut ja valvontapäätökset käsitellään Koskiniityssä työryhmän kesken, työnantajan ja Kumpuniityn johtoryhmän sekä hyvinvointialueen valvovan viranomaisen sekä muiden tilanteen vaatimien yhteistyötahojen kanssa. Korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä. Toimintaa koskevat muistutukset ja kantelut sekä korjaavat toimenpiteet julkaistaan kotisivuilla neljännesvuosittain. Muutokset toimintaohjeisiin päivitetään omavalvontasuunnitelmaan ja esihenkilöt valvovat niiden toteutumista Koskiniityn arjessa. Tarvittaessa tehdään muutoksia esim. yksikön toimintatapoihin, resurssien kohdentamiseen, tai hankitaan henkilökunnalle lisää koulutusta.

5.10 Lapsen mahdollisuus tutustua Koskiniittyyn etukäteen

Lapsi voi tulla Koskiniittyyn joko kiireellisesti tai suunnitellusti kotoa tai sijaishuoltopaikan

muutoksen myötä. Suunnitellun tulon kohdalla lapselle ja hänen vanhemmilleen sovitaan tutustumiskäynti Koskiniittyyn. On tärkeää, että lapsi ennen sijoituksen alkua saa nähdä tulevan sijoituspaikan, oman huoneensa sekä kohdata siellä töissä olevia ohjaajia. Mikäli on mahdollista, tutustuminen sovitaan sellaiselle päivälle, jolloin vähintään toinen lapselle suunnitelluista omaohjaajista on töissä. Näin lapselle saadaan heti osoitettua sellainen aikuinen, joka on täällä nimenomaan häntä varten. Tutustumispäivänä lapselle ja mukana olevalle vanhemmalle esitellään Koskiniityn tilat ja pihapiiri.

Perheen kanssa oleva ohjaaja kirjaa ylös vanhempien yhteystiedot, lapsen mahdolliset allergiat ja lääkitykset sekä muita keskustelussa esille nousseita lapsen asioita. Sijaishuoltopaikan muutoksessa lapsen asioista saadaan usein tietoa edellisestä sijoituspaikasta, mutta kotoa tulevan lapsen kohdalla vanhemmat ovat erityisesti lapsen arkea koskevan tiedonsaannin kannalta tärkeässä roolissa. Yhdessä vanhempien kanssa sovitaan jo tiedossa olevan muuttopäivän aikataulut ja käytänteet (tuovatko vanhemmat lapsen vai hakevatko ohjaajat hänet). Jokaiselle Koskiniittyyn saapuvalle lapselle mahdollistetaan sijoitustilanteesta riippuen tutustumiskäynti ennen sijoituksen mahdollista alkua.

5.11 Lapsen informointi sopimukseen liittyvistä asioista ja niiden muutoksista

Lasta tai hänen vanhempiaan informoidaan sijoitukseen liittyvistä päätöksistä, sopimuksista ja niihin liittyvistä muutoksista keskusteluin ja lukemalla yhdessä asiakirjoja. Tarvittaessa lapsella on aina mahdollisuus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä joko itsenäisesti tai aikuisen avulla ja tuella.

5.12 Rajoitteiden ja pakotteiden käytön tarpeen vähentäminen

Koskiniityn toiminta-ajatuksena on hoidollinen vuorovaikutus, joka perustuu pyrkimykseen luoda hyvä ja positiivinen vuorovaikutussuhde lapseen. Vuorovaikutusta ylläpidetään päivittäisin keskusteluin ja viettämällä yhdessä aikaa. Koskiniityn arjessa koetaan tärkeäksi yhteistoiminnan eri muodot sekä aito läsnäolo arjessa. Koskiniityssä korostuu kiireettömyys, kodinomaisuus, turvallisuus ja toisen kunnioitus. Mahdollisesti rajoitustoimia tarvitsevien tilanteiden ennakointi ja puuttuminen oikealla tavalla oikeaan aikaan estää useimmiten tilanteiden kehittymisen niin pitkälle, että rajoitteita tai pakotteita tarvitaan.

Koskiniityn erityisyksikön työskentelyä ohjaavaksi menetelmäksi on valittu DDP. Koskiniityn henkilökuntaa kouluttava Pirjo Tuovila on kuvannut DDP-menetelmää mm. näin: *“DDP-lähestymistavan tavoitteena on saada aikaan luottava, intersubjektiivinen ja vuorovaikutteinen side ihmissuhteessa, käyttäen välineinä PACE-asennetta (Playfulness, Acceptance, Curiosity, Empathy =*

leikkisyys, hyväksyntä, uteliaisuus, empatia), affektiivis-reflektiivistä vuoropuhelua ja muita interventioita. Tällainen työskentely vaikuttaa neurologisesti aivoihin aktivoiden niitä aivojen osia, jotka edistävät avoimuutta ja yhteyttä ihmissuhteessa sen sijaan että ihminen käyttäytyisi torjuvasti ja suojautuen – vaikka taustalla onkin varhaisia traumakokemuksia. DDP-menetelmä huomioi kokonaisvaltaisesti sekä vanhemman/hoivaajan että lapsen/nuoren lähtökohdat ja mahdollistaa trauman ja menetysten integroimisen osaksi elämäntarinaa, auttaa tunnetilojen säätelyssä ja parantaa itsereflektiivistä toimintaa".

6 RAJOITUSTOIMENPITEIDEN TOTEUTTAMINEN JA NIIDEN SEURANTA

Jokaisella rajoitustoimenpiteellä rajoitetaan jotain lapselle kuuluvaa perus- tai ihmisoikeutta. Rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa ainoastaan kiireellisesti sijoitettuun, huostaanotettuun tai hallinto-oikeuden väliaikaismääräyksellä sijoitettuun lapseen.

Rajoitusten käytön on perustuttava täsmällisiin, tarkkarajaisiin ja laissa määriteltyihin edellytyksiin. Lastensuojelulaissa määriteltyihin rajoitustoimenpiteisiin voi osallistua / ryhtyä ainoastaan Koskiniityn henkilökuntaan kuuluva hoito- ja kasvatushenkilö tai sijainen, jolla on sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinto.
Rajoituspäätökset perustuvat aina akuuttiin epäilyyn tai huoleen. Rajoituspäätöksellä pyritään ylläpitämään turvallisia olosuhteita. Rajoituspäätökset perustuvat lapsen kehitykseen tai terveyteen kohdistuvaan uhkaan ja ovat viimesijaisia toimintamenettelyjä. Rajoituksia saadaan käyttää vain, jos kaikki laissa märitellyt edellytykset täyttyvät samanaikaisesti.

Koskiniityssä on tehty yksikön oma rajoitustoimenpideohjeistus siitä, miten rajoitustoimenpiteet toteutetaan yksikössä. Rajoitustoimenpiteitä koskevassa ohjeistuksessa on määritetty myös se, kuka voi ko. rajoituspäätöksen tehdä. Päävastuu rajoituspäätöksistä on aina laitoksen johtajalla. Tehdyt rajoituspäätökset ja niiden perusteet dokumentoidaan huolellisesti.
Koskiniityn erityisyksikön delegointiohjeessa ovat eriteltynä ne rajoitustoimenpiteet, jotka Koskiniityn johtaja on määrännyt Koskiniityn työntekijät tekemään lastensuojelulain mukaisesti. Niitä ovat; aineiden ja esineiden haltuunotto, henkilöntarkastus, henkilönkatsastus, omaisuuden ja tilojen tarkastaminen, kiinnipitäminen, liikkumisvapauden lyhytaikainen rajoittaminen, sekä luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen.
Yhteydenpitoa rajoittavan päätöksen voi tehdä ainoastaan Koskiniityn johtaja, tai hänen poissa ollessaan sijaistamissopimuksella johtajan sijainen. Johtajan tekemä yhteydenpidon rajoittaminen voi jatkua enintään 30 vrk.

Rajoitustoimenpide on aina viimesijainen keino puuttua lapsen tilanteeseen, ja sen tulee olla välttämätön tavoitteen saavuttamiseksi; lastensuojelulain määrittelemiä ehtoja noudattaen.

Rajoituspäätöksellä ei voi rangaista. Rajoituspäätöksen tulee aina perustua turvallisuuteen, terveyteen tai kehitykseen kohdistuvaan uhkaan.
Koskiniityssä asuville lapsille voidaan asettaa ikä- ja kehitystason mukaisia rajoja vastaavalla tavalla kuin vanhemmat voivat asettaa rajoja kotikasvatuksessa. 1.10.2026 voimaan tulleiden lastensuojelulain muutosten mukaan lapseen voidaan fyysisesti koskea tavanomaisessa suojelu- ja kasvatustarkoituksessa. jos se on lapsen edun turvaamiseksi välttämätöntä.

Lapsen mielipiteen selvittäminen

Lapsen mielipiteen selvittäminen on lapsen osallisuuden vahvistamista: lapsi saa tietoa asioistaan, sekä kertoa mielipiteensä, joka huomioidaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Lapsen mielipide tarkoittaa hänen kokemuksiaan, toiveitaan ja ajatuksiaan omasta elämästään. Mielipiteen selvittämisen tarkoituksena on kuulla lasta sekä kerätä lapsen tapaamisten aikana havaittu ja saatu tieto. Tätä tietoa on tarkoitus käyttää lapsen asioihin liittyvässä päätöksenteossa.

Lapsen mielipide ei välttämättä ole kyllä tai ei, vaan lapsen omien ajatusten kokonaisuus.

Rajoituspäätöstä tehtäessä lapsen mielipide on selvitettävä ja hänen näkemyksensä rajoituksesta tulee ottaa huomioon. Mielipiteiden ja ajatusten esiin tuominen on lapsen oikeus, oli hän minkä ikäinen tahansa. Lapsen mielipide kirjataan sekä asiakasjärjestelmään että rajoituspäätökseen.

Lapsen mielipide voidaan jättää selvittämättä vain sellaisissa tilanteissa, joissa mielipiteen selvittäminen vaarantaisi lapsen terveyttä tai kehitystä tai olisi muutoin ilmeisen tarpeetonta. Selvittäminen voidaan jättää tekemättä esimerkiksi silloin, jos se voisi selvästi järkyttää tai vahingoittaa lasta tämän henkinen tila huomioiden. Mielipiteen selvittämättä jättäminen on perusteltava ja merkittävä asiakirjoihin.

Lapselle on aina pyrittävä selventämään rajoituspäätökseen johtaneet syyt ymmärrettävästi. Rajoituspäätöksestä kerrottaessa työntekijän tulee esittää asia neutraalisti ja asiallisesti. Rajoittamistilanteessa lapselle tulee järjestää mahdollisuus aikuisen jakamattomaan aikaan.

Lapsen hallintolain mukainen kuuleminen
Virallinen (hallintolain 34 §:n mukainen) kuuleminen koskee 12 vuotta täyttänyttä.
Tällöin lapselle täytyy varata tilaisuus todisteelliseen kuulemiseen.

Kutsu kuulemiseen täytyy antaa kirjallisesti. Kirjallinen tieto kuulemisajankohdasta voidaan antaa henkilökohtaisesti, lähettää virkakirjeellä, saantitodistuksella tai, ellei sitä noudeta, esimerkiksi haastemiehen kautta. Ilmoitus pitää lähettää niin ajoissa, että asianosaisille jää aikaa selityksen antamiseen.

Kuulemistilaisuus on luottamuksellinen. Kuulemisesta tehdään aina kuulemiskertomus, johon merkitään läsnäolijat ja ne seikat, jotka kuultava lapsi tuo esiin.

Lasta kuultaessa hänellä voi olla mukanaan esimerkiksi joku ystävä tai perheen tunteva henkilö.

Kuuleminen voi tapahtua myös kirjallisesti siten, että asianosaiset kirjoittavat mielipiteensä.

Jos asianosainen ei toimita pyydettyä selvitystä tai ei saavu kuulemistilaisuuteen, asia voidaan ratkaista kuulematta tätä henkilöä. Tästä tulisi olla maininta kuulemiskutsussa.

Lapsi saa rajoituspäätöksen itselleen alkuperäisenä tai kopiona. Mikäli lapsi ei halua päätöstä itselleen, hänelle kerrotaan, missä sitä säilytetään. Lapselle kerrotaan myös, että saa päätöksen myöhemmin luettavakseen, mikäli niin haluaa. Lapsen kanssa käydään rajoituspäätös läpi ja tarvittaessa neuvotaan mahdollisen valituksen tekemisessä. Lapsen asiakirjoihin tehdään kirjaus päätöksen luovuttamisesta, sen läpi käymisestä sekä siitä, että lapselle on kerrottu hänen oikeudestaan muutoksenhakuun.

Rajoituspäätös päätetään, mikäli siihen johtaneet syyt ovat poistuneet. Rajoituspäätöksen perusteiden voimassaoloa arvioidaan päivittäin.

Lapsen kanssa yhdessä tehdään arvio käytetystä rajoitustoimenpiteestä; toteuttamistavasta, henkilöstön toiminnasta ja rajoitustoimenpiteen vaikuttavuudesta. Lapsen kanssa tulee riittävästi keskustella häneen kohdistettujen rajoitustoimenpiteiden syistä ja mahdollisista vaikutuksista hoito- ja kasvatussuunnitelmaan ja asiakassuunnitelmaan.

Tehty arvio toimitetaan tarvittaessa kirjallisena lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Lastensuojelulakiin ja lastensuojelulain sisältämiin rajoitustoimenpiteisiin Koskiniityn henkilökuntaa koulutetaan yhteisillä koulutustilaisuuksilla ja tämän lisäksi henkilökohtaisella opastuksella. Koskiniityn johtaja seuraa, että jokaisella työntekijällä on osaaminen ajan tasalla lastensuojelulain ja muun alaan kuuluvan lainsäädännön osalta.

Kiinnipito

Koskiniityssä asuva lapsi voi käyttäytyä uhkaavasti, hyökkäävästi tai väkivaltaisesti. Tällöin turvataan alue ja poistetaan muut välittömästi vaarassa olevat lapset. Aikuiset rauhoittavat tilanteen ja ovat aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen läheisyydessä ja turvaamassa häntä itseään mahdollisilta vahingoilta. Tilanne turvataan äärimmäisessä tapauksessa kiinnipidolla. Koskiniityn johtaja tai ohjaaja voi lapsen rauhoittamiseksi pitää kiinni lapsesta, jos lapsi todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita tai aiheuttaisi merkittävää haittaa omaisuudelle. Minkäänlaisia välineitä ei saa käyttää kiinnipidon apuna. Ennen kiinnipitoa pitää aina yrittää ratkaista tilanne muilla tavoilla. Lapsi voidaan kiinni pitäen myös siirtää turvallisempaan tilaan, esim. omaan huoneeseensa.

Lasta ei silti Koskiniityssä estetä tulemasta omasta huoneesta pois.

Jos lapsi on poistumassa luvatta Koskiniitystä tai sen alueelta, ja poistuminen vaarantaisi lapsen terveyden tai turvallisuuden, Koskiniityn henkilökunta voi pitää lapsesta kiinni ja siirtää lapsen turvaan Koskiniityn sisätiloihin. Perusteena on tällöin oltava poistumisen estäminen, ei lapsen rauhoittaminen. Lapsesta voidaan pitää kiinni myös kuljetuksen aikana Koskiniityn ulkoåpuolella, jos se on lapsen ja muiden turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Kiinnipitäminen lopetetaan heti, kun se ei enää ole välttämätöntä.
Kiinnipidosta ei tehdä rajoituspäätöstä.
Kiinnipitämisestä on aina tehtävä johtajalle kirjallinen selvitys.
Kiinnipito kirjataan Nappula -järjestelmään lapsen omiin asiakirjoihin.

Koskiniityn ohjaajat ovat saaneet koulutusta turvallisiin kiinnipitoihin (MAPA-koulutus). Kiinnipidon jälkeen käydään kiinnipidossa olleen lapsen tai nuoren kanssa keskustelu tilanteesta ja pyritään siihen, että lapsi ymmärtää tapahtuneen ja siihen johtaneen kiinnipidon tarkoituksen. Tilanteesta keskustellaan aina siihen osallistuneiden ohjaajien kanssa. Jatkossa työntekijät päivittävät osaamisensa Avekki-koulutuksissa.

Aineiden ja esineiden haltuunotto

Jos lapsella on päihteitä tai niiden käyttöön tarkoitettuja välineitä, ne voidaan ottaa lapselta pois. Samoin toimitaan, jos lapsella on hallussaan jotain, mikä on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen, tai voivat vaarantaa henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai omaisuutta. Myös alle 18 –vuotiaan hallussa olevat tupakkatuotteet ja muut nikotiinituotteet voidaan ottaa lapselta pois.

Lapselta pois otetut esineet, aineet ja tuotteet palautetaan lapselle tai huoltajalle sijaishuollon päättyessä, ellei niitä ole määrätty hävitettäviksi. Alkoholi- ja tupakkatuotteeet voidaan hävittää, jos niillä ei ole myynti- tai käyttöarvoa. Jos ainetta tai esinettä ei palauteta lapselle heti, niiden pois ottamisesta tehdään valituskelpoinen päätös. Kiellettyjä aineita ovat esim. huumausaineet, alkoholi, jotkin lääkkeet, liuottimet, tai muut päihtymistarkoitukseen soveltuvat aineet. Vaarallisia aineita ja esineitä ovat esim. aseet ja patruunat, teräaseet, liimat, kaasusumuttimet, räjähteet, nyrkkiraudat, stiletit, heittotähdet, ketjut, pamput, erilaiset liuottimet ja hapot. Koskiniityn ohjaajat tai johtaja eivät voi antaa lasten säilyttää haitallisia tai vaarallisia aineita ja esineitä, vaan ne on aina otettava lapselta pois, jos on mahdollista, että niitä käytettäisiin vahingoittamaan itseä, toista tai omaisuutta.

Joskus voidaan joutua ottamaan pois lapsen oma puhelin tai oma tietokone. Ne voidaan ottaa lapselta pois, jos epäillään lapsen niiden avulla esim. tilaavan huumeita, suunnittelevan karkumatkaa tai osallistuvan/suunnittelevan tai jatkavan jonkinlaista rikollista toimintaa. Joskus omalla puhelimella pidetään yhteyttä haitalliseen kaveripiiriin. Ne voidaan ottaa pois myös, jos niiden käytön tavanomainen rajaaminen ei ole riittävä keino estää viestintälaitteiden haitallinen vaikutus lapsen kehitykselle, hyvinvoinnille, turvallisuudelle tai Koskiniityn yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle. Vaikka lapsen puhelin olisi otettu pois, lapsi saa silti pitää yhteyttä läheisiinsä ohjaajien puhelimesta tai nuorten puhelimesta, ellei lisäksi ole tehty päätöstä yhteydenpidon rajoittamisesta. Yön ajan lapsen puhelin voidaan pitää poissa lapsen käytöstä, jos sen käyttö yön aikana vaarantaisi lapsen koulunkäyntiä tai mielenterveyttä, kasvua tai kehitystä.

Joskus lapselta joudutaan ottamaan pois myös suuret rahavarat tai arvo-omaisuus, jos ne pois ottamalla voidaan estää esim. rikollinen toiminta. Lasta ei voida kuitenkaan estää tekemästä hyväksyttäviä hankintoja omalla rahallaan.

Aineen tai esineen pois ottamiseksi voidaan käyttää tarvittavia voimakeinoja, mutta kaikki voimankäyttövälineet ovat kiellettyjä ja pois ottamisessa pitää aina huomioida lapsen ikä, käytös sekä kokonaisvaltainen tilanne, ja asiasta pyritään aina pääsemään yhteisymmärrykseen keskustelun keinoin.

Henkilöntarkastus

Henkilöntarkastus tarkoittaa sitä, että lapsen yllä olevat vaatteet ja mukana olevat tavarat tarkastetaan. Se tehdään haitallisten tai vaarallisten aineiden tai esineiden löytämiseksi. Tarkastuksen voi tehdä Koskiniityn johtaja tai hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva ohjaaja, ja siinä pitää aina olla läsnä 2 aikuista. Henkilöntarkastuksen tekijöiden on oltava samaa sukupuolta kuin tarkastettava lapsi, jollei tarkastusta toimita terveydenhuollon ammattihenkilö. Henkilöntarkastus tarkoittaa esim. vaatteiden tutkimista, taskujen tarkastamista ja tyhjentämistä, lompakon tai repun tarkastamista.

Lasta ei koskaan saa pakottaa henkilöntarkastukseen, eikä sen tekemiseksi saa pitää lapsesta kiinni. Henkilöntarkastuksesta ei tehdä rajoituspäätöstä. Henkilöntarkastuksesta on kuitenkin tehtävä asianmukaiset kirjaukset. Kirjaaminen turvaa rajoitusten jälkikäteisen seurannan ja valvonnan.

Henkilönkatsastus

Henkilönkatsastus tarkoittaa puhalluskokeen, virtsa-, veri-, hius- tai sylkinäytteen ottamista lapselta. Siitä ei saa koskaan aiheutua lapselle tarpeetonta haittaa. Näyte voidaan ottaa, jos tiedossa on lapsen aiempi tai nyt epäilty huumausaineen käyttö, lapsi käyttäytyy huolta herättävällä tavalla, tai tietoa päihteiden käytöstä saadaan esim. poliisilta, lapsen vanhemmilta tai kavereilta. Verinäytteen saa ottaa vain terveydenhuollon ammattihenkilö. Henkilönkatsastuksesta päättää johtaja tai hänen määräämänsä ohjaaja. Joskus lapsi kieltää käyttäneensä kiellettyjä aineita, vaikka Koskiniityssä otettu pikatesti olisi positiivinen. Silloin esim. pissanäyte lähetetään eteenpäin laboratorioon tarkempia tutkimuksia varten.

Myös lapsen omaisuus ja huone voidaan joutua tarkistamaan, jos epäillään, että lapsella on hallussaan kiellettyjä aineita tai esineitä, tai huoneesta etsitään tietoja esim. lapsen olinpaikasta. Lapsen tulee olla

paikalla, kun hänen huonettaan ja omaisuuttaan tarkastetaan. Poikkeuksellisesti huone voidaan tarkastaa ilman lapsen läsnäoloa, jos huoneesta etsitään tietoa lapsen sen hetkisestä olinpaikasta. Samoilla perusteilla voidaan tarkastaa lapselle tulleen kirjeen, lähetyksen, viestin tms. sisältö niin, että henkilökohtaista viestiä ei lueta. Jos lapsen huone tai omaisuutta tarkastetaan, lapselle pitää aina selittää tarkastuksen syy.

Sosiaalityöntekijä voi päättää, että lapselle ei ollenkaan anneta hänelle saapunutta viestiä tai lähetystä, jos se voisi vakavasti vaarantaa lapsen tai toisen henkilön terveyttä, turvallisuutta tai kehitystä. Tuolloin sosiaalityöntekijällä on lupa lukea kirje tai muu luottamuksellinen viesti.

Liikkumisvapauden rajoittaminen

Erityisistä syistä lasta voidaan kieltää poistumasta Koskiniityn alueelta tai tiloista.

Syy voi olla esim. päihteidenkäyttö, rikolliset teot tai muu sellainen käytös, joka on haitallista tai vaarallista lapselle (esim. itsetuhoisuus). Karkailualttius voi myös olla syy päätökseen.

Koskiniityn johtaja tai hänen määräämänsä Koskiniityn hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva työntekijä tai sijainen voi päättää 7 vrk:n kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta, sosiaalityöntekijä voi päättää 30 vrk kestävästä rajoituksesta tai Koskiniityssä tehdyn liikkumisvapauden rajoituksen jatkamisesta.

Liikkumisvapauden rajoitukseen voidaan tehdä joskus erityisiä ehtoja, jotka kertovat tarkemmin minkälaista liikkumista rajoitus koskee ja kenen kanssa lapsi saa liikkua esim. koulumatkoilla, harrastuksissa tai yhteisessä toiminnassa. Liikkumisvapauden rajoituspäätökseen merkitään aina alku- ja loppuaika. Jos tilanne helpottuu, liikkumisvapauden rajoitus voidaan lopettaa jo suunniteltua aiemmin. Liikkumisvapauden rajoitusta ei käytetä rangaistuksena. Siitä keskustellaan aina lapsen kanssa ja päätöksestä tiedotetaan huoltajia ja sosiaalityöntekijää. Liikkumavapauden rajoitus ei saa vaikuttaa lapsen ja läheisten yhteydenpitoon.

Koskiniityn ulko-ovet ovat lukossa vain ulkoapäin tultaessa. Ohjaajat eivät voi estää lapsia lähtemästä ulos, mutta Koskiniityn ohjaajilla on aina oikeus tietää, minne lapsi on lähdössä, milloin lapsi palaa ja mitä lapsi on menossa tekemään. Lapset pääsevät ulos aina sitä pyytäessään.

Yhteydenpidon rajoittaminen

Suunnitelma yhteydenpidosta ja sen toteuttamisesta sovitaan asiakassuunnitelmassa.

Yhteydenpito on lapsen oikeus, mutta ei velvollisuus. Voi olla, että yhteydenpito olisi lapselle jollain tavalla haitallista tai vaarallista, eikä muita keinoja lapsen hoidon ja kasvatuksen turvaamiseen ole. Joskus lapsen, huoltajien tai koko perheen tilanne ja toiveet muuttuvat, tai voi olla vaikeaa päästä asiasta sopuun.

Aina lapset eivät voi tai halua tavata läheisiään aiemman sopimuksen mukaisesti. Poikkeustilanteissa voidaan rajoittaa lapsen yhteydenpitoa omiin vanhempiinsa tai muihin läheisiin. Myös tapaamisia voidaan rajoittaa ja joskus joudutaan lukemaan, tarkastamaan tai ottamaan pois lapsen lähettämä tai saama kirje, viesti tai muu lähetys. Silloin voi olla tarpeen ottaa lapselta pois puhelin, tietokone tai muu yhteydenpitoon tarkoitettu väline tai rajoittaa niiden käyttöä. Aina lapsen olinpaikkaa ei voida kertoa vanhemmille tai huoltajille. Voidaan tehdä myös sellainen päätös, jossa eritellään ne ihmiset, joihin lapsi voi Koskiniityssä ollessaan pitää turvallisesti yhteyttä. Yhteydenpitoa tiettyihin henkilöihin voidaan rajoittaa täydellisesti tai rajatuin ehdoin esim. tiettyinä päivinä tai vuorokaudenaikoina.
Joskus rajoitetaan vaikkapa puheluiden kestoa tai sitä, että ohjaaja kuuntelee puheluja samassa huoneessa oleskellen. Tällöin ohjaaja kuulee lapsen keskustelun, mutta ei toista osapuolta. Erillisellä sopimuksella voidaan kuunnella koko keskustelua.

Koskiniityn johtaja tai hänen sijaisensa voi päättää lyhytaikaisesta, enintään 30 vrk kestävästä yhteydenpidon rajoittamisesta. Pidemmästä yhteydenpidon rajoituksesta päättää aina johtava sosiaalityöntekijä tai hänen määräämänsä muu viranhaltija. Kaikki rajoituspäätökset ja selvitykset on tehtävä asianmukaisesti kirjallisesti Nappula-järjestelmään. Rajoituspäätös toimitetaan lapsen sosiaalityöntekijälle ja huoltajille. Rajoituspäätös käydään lapsen kanssa läpi rauhallisesti ja niin, että lapsi ymmärtää miksi ja miten rajoituspäätös toteutetaan.
Yhteydenpidon rajoitus on poistettava heti, kun se ei enää ole tarpeellinen.

7 LUVATTA POISTUNEEN LAPSEN PALAUTTAMINEN

Jos lapsi poistuu Koskiniitystä luvatta tai jättää palaamatta sovitusti, on jokainen tilanne ja jatkotoimenpiteet arvioitava yksilöllisesti. On pohdittava lapsen ikään ja kehitystasoon sekä tilanteeseen liittyviä riskejä. Vastuu lapsen etsinnöistä on aina sijaishuoltopaikalla.
Etsintäkuulutuksen tai virka-apupyynnön voi tehdä kiireellisesti sijoitetusta tai huostaanotetusta lapsesta, joka on poistunut luvatta sijaishuoltopaikasta tai jättänyt palaamatta sinne.

Avohuollon sijoitusten kohdalla poistumisilmoitusta tai virka-apupyyntöä ei tehdä, ellei tilanne vaadi kiireellisen sijoituksen arviointia.

Jos lapsi on poistunut luvatta tai jättää palaamatta Koskiniittyyn sovitusti, otetaan virka-aikana yhteyttä lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään ja huoltajiin. Jos omaa sosiaalityöntekijää ei tavoiteta, niin ohjaaja voi olla yhteydessä lastensuojelupäivystykseen 040-5685520. Virka-ajan ulkopuolella ilmoitetaan vapaamuotoisesti lapsen luvatta poistumisesta/palaamatta jättämisestä salatulla sähköpostilla sosiaalipaivystys@pirha.fi

Lapsen sijoittaneella hyvinvointialueella on oikeus pyytää hätäkeskuksesta lapsen sijaintitietoja, jos lapsen päihteidenkäyttö, muu kuin vähäinen rikollinen teko tai riski joutua rikoksen uhriksi vaarantaa vakavasti lapsen terveyttä ja/tai kehitystä.

Lapsen löytyessä Koskiniityn ulkopuolelta, on henkilökunnalla oikeus ottaa lapsesta kiinni lapsen siirtämiseksi kuljetusvälineeseen. Turvallisuuden takaamiseksi voidaan löydettäessä tehdä henkilöntarkastus eli tarkastaa lapsella mukanaan olevat tavarat ja päällysvaatteet. Mahdollisesti vaaralliset tai kielletyt aineet ja esineet otetaan lapselta pois, ja lapsesta voidaan pitää kiinni kuljetuksen aikana missä vain kuljetusvälineessä, jos lapsi todennäköisesti satuttaisi itseään tai muita.

Kun lapsi on saatu palautettua Koskiniittyyn, kartoitetaan lapsen kokonaistilanne ja turvallisuus (henkinen sekä fyysinen kunto). Tarjotaan mahdollisuutta ruokailla ja peseytyä. On tärkeää, että lapsi tuntee olevansa tervetullut ja tehneensä hyvän päätöksen Koskiniittyyn palatessaan.

Jos lapsi on hyvin päihtynyt tai vaaraksi itselleen/ muille, yöpaikkaa on pohdittava yhdessä sosiaalipäivystyksen kanssa ja seuraavana päivänä tilanteesta tehdään uusi kartoitus. Varmistutaan nuoren voinnista ja turvallisuudesta. Koskiniityssä pohditaan tilanteesta riippuen tarvittavat rajoitustoimenpiteet ja tehdään tarvittavat rajoituspäätökset. Lapsen kanssa keskustellaan ja selvitetään, tarvitseeko lapsi muunlaista apua asioidensa selvittelyssä hatkoilta palattuaan. Ilmoitetaan asianosaisille nuoren olevan turvallisesti tallessa.

8 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

8.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Koskiniityn koulutettu henkilökunta tukee sekä vahvistaa lasten arjen eri osa-alueita, joista tärkeimpänä on säännöllisen päivärytmin saavuttaminen ja koulunkäynnin sujuminen. Koskiniityn arjen toiminnat, kasvatus ja rajojen asettaminen perustuvat hoidolliseen vuorovaikutukseen. Yhteisöllisyyden kautta opitaan omatoimisuutta, vuorovaikutustaitoja, muiden huomioon ottamista. Oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja vastuuntunto kasvavat sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta. Osallisuuden tavoitteena on lasta kunnioittavan ja arvostavan ilmapiirin tietoinen luominen ja ylläpitäminen. Kuulluksi tulemisella ja osallistumismahdollisuuksien kehittämisellä pyritään antamaan lapsille valmiudet osallistuvaan elämäntapaan omassa elinympäristössään.

Koskiniityn sisällä tapahtuvan toiminnan lisäksi katsomme tärkeäksi mahdollisimman laajan verkostoitumisen muiden ammattilaisten ja lasten lähipiirin kanssa. Lasten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia seurataan yksilöllisesti ja koko verkostoa apuna käyttäen.

Arkisin maanantaista perjantaihin on sovittu 1 tunti aikaa rauhoittumiseen, lepäämiseen ja läksyjen tekemiseen koulun jälkeen omassa huoneessa. Ohjaaja on tarpeen mukaan saatavilla ja käytettävissä koko tunnin ajan ja auttaa lapsia tarvittaessa läksyjen tekemisessä ja kokeisiin valmistautumisessa. Omassa huoneessa pääosin vietettävän tunnin toisena tavoitteena on rauhoittua arjessa. Tarvittaessa

ohjaajat tukevat lapsen koulunkäyntiä olemalla läsnä oppitunneilla. Koskiniityssä koetaan koulunkäynnin merkitys hyvin tärkeäksi. Koskiniitystä tehdään tiivistä yhteistyötä koulun kanssa. Kumpuniityn moniammatilliseen asiantuntijatiimiin kuuluvan erityisopettajan avulla voidaan poikkeustilanteissa järjestää opiskelu myös Koskiniityssä tai sopia erityisopettajan kanssa lapselle lisätukea oman koulunkäynnin ohella.

Lapsilla on mahdollisuus tavata perhettään ja kavereitaan sekä arkisin sovitusti koulun jälkeen että viikonloppuisin. Lapset palaavat ulkoilemasta tai kyläilemästä Koskiniittyyn useimmiten viimeistään iltapalaan mennessä. Kotiintulo-ajoista poikettaessa huomioidaan lapsen ikä ja yksilöllinen tilanne.

Koskiniityn toiminnassa arkisin sekä viikonloppuisin koetaan oman ajan ja levon lisäksi tärkeäksi lasten ja ohjaajien yhteinen aika, mm. elokuvien, liikkumisen ja muun yhteisen aktiviteetin muodossa.

Koskiniittyyn on laadittu ikätasoa vastaava viikko-ohjelma, jota muutetaan joustavasti talossa vallitsevan tilanteen mukaan.

Koskiniityssä pidetään myös lasten kokouksia, jossa käydään läpi lasten toiveita, tarpeita ja ehdotuksia. Kokouksissa käydään läpi lapsille ja ohjaajille esille nousseita asioita / kysymyksiä.

Koskiniityssä pyritään lapsen tilanteen rauhoituttua tukemaan ja kannustamaan jokaista löytämään mieleinen harrastus tai ohjaamaan lapsi takaisin entisen harrastuksensa pariin. Tarvittavat harrastusvälineet hankitaan ja niistä opetellaan pitämään huolta. Ohjaajat kuljettavat lapsia harrastuksiin. Harrastekuluja seurataan ja kaikki kohtuudella järjestettävät harrastustoiveet pyritään toteuttamaan.

Koskiniityssä helposti toteutettavia harrastuksia ovat esimerkiksi ulkoleikit ja -pelit, piirtäminen ja maalaaminen, trampoliinilla hyppely, lautapelien pelaaminen, playstation -pelien pelaaminen ja askartelu. Koskiniitystä voi myös osallistua Kumpuniityn Kulttuuripolun kautta musiikinopetukseen ammattimuusikoiden opastuksella, myös laulua ja konemusiikin tekemistä pääsee harrastamaan Kulttuuripolun kautta.

Koskiniityssä on aina paikalla aikuinen.
Yövuorossa ohjaaja valvoo lasten unirauhaa ja turvallisuutta lasten läheisyydessä ja kiertää tarkistamassa tilannetta useita kertoja vuoronsa aikana. Näin turvataan lasten oikeus riittävään lepoon ja valmistetaan lasten turvallisuus Koskiniityssä kaikkina vuorokaudenaikoina.

8.2 Ravitsemus

Koskiniityssä syödään monipuolista ja ravitsevaa kotiruokaa. Ohjaajat valmistavat ruuan, ja lapsilla on mahdollisuus osallistua ruoanlaittoon ja keittiötöihin. Jokaiselle lapselle on sovittu viikkoon 1

keittiövuoro, jolloin lasta osallistetaan keittiöaskareisiin enemmän ja lapsi voi yhdessä ohjaajan kanssa niitä harjoitella. Päivittäinen ruokarytmi pitää sisällään viisi ateriaa: aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Ruokailujen välit ovat 3 -4 tuntia. Lapsilla on myös mahdollisuus syödä ruoka-aikojen ulkopuolella. Arkisin huolehditaan myös koululaisille välipala mukaan pidempiä koulupäiviä varten. Ruokailuissa otetaan viikoittain huomioon lasten toiveita. Iltapala on tarjolla 19.30 -20.30 välisenä aikana. Jos lapsella on nälkä, hän saa syödäkseen myös yöaikaan. Lasten lukujärjestyksestä riippuvasta aamuherätyksen ajankohta, ja aamiainen on tarjolla herätyksestä riippuen klo 6 -9 välillä.

8.3 Hygienia

Koskiniityssä asuvat lapset tarvitsevat melko paljon aikuisten tukea omasta hygieniastaan huolehtimisessa. Aikuiset opastavat lapsia säännölliseen peseytymiseen ja valvovat sen toteutumista. Tarvittaessa lapsille hankitaan henkilökohtaisia hygieniatuotteita erityistarpeisiin. Oman hygienian hoitamisen painopisteet vaihtelevat lapsen iän ja olosuhteiden ja tilanteiden mukaan: tarpeisiin vaikuttavat lähtötilanteen lisäksi esim. harrastukset, vuodenaika ja sää, sekä lapsen omat erityiset tarpeet mm. ihonhoitoon liittyen. Omaohjaajat varmistavat, että oman hygienian hoitoon liittyvät asiat huomioidaan tarkoituksenmukaisesti arjessa ja sen toteutumista arvioidaan hoito- ja kasvatussuunnitelman osana.

Siivous- ja pyykkihuoltoaskareita tehdään Koskiniityssä päivittäin ja ne ovat työntekijöiden vastuulla. Keskiviikkoisin on talon yhteinen siivouspäivä, jolloin lapset siivoavat huoneensa joko yksin tai yhdessä työntekijän kanssa. Lapset huolehtivat sovitusti säännöllisesti myös omien pyykkiensä pesemisestä ohjaajien avulla. Yleisten tilojen ja kosteiden tilojen siivoukseen käytössä on desinfioivia siivoustuotteita ja pyykinpesuainetta ´.

Henkilökunnalla on mahdollisuus käyttää suu-nenäsuojuksia, suojakäsineitä ja käsien desinfiointiaineita. Myös visiirejä ja suojavaatetuksia on saatavilla. Koskiniityn ovien kahvat, puhelimet, tiekoneen näppäimet ym. desinfioidaan tarvittaessa, epidemia-aikaan päivittäin. Lapsilla on jatkuva ohjeistus käsienpesuun, jota myös valvotaan. Infektiokaudella lapsilla on käytössä kertakäyttöpyyhkeet. Jokaisella lapsella on henkilökohtainen käsipyyhe. Tarvittaessa otetaan yleiseen käyttöön myös käsien desinfiointiaineita. Lapsen sairastuessa lapsi hoidetaan omassa huoneessa.

Epidemiatilanteessa Kumpuniitty seuraa terveysministeriön, THL:n ja PSHP:n ohjeistuksia. Kumpuniityn vastuulääkärit Annika Trethowan ja Mira Lanki tekevät niiden pohjalta omat ohjeistuksensa yksiköiden turvallisuuden takaamiseksi.

Lapsia tiedotetaan tilanteesta ja tarvittavista varotoimista aktiivisesti.

Asiakastyön ja päivittäisen toiminnan kehittämistä suunnitellaan niin lasten kuin työntekijöidenkin kesken. Johtoryhmä tekee laajempia linjauksia, mutta yksiköittäin tehdään omia linjavetoja yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti.

8.4 Terveydenhuolto ja sairaanhoito

Koskiniityn lasten terveydenhuoltoon ja sairaanhoitoon liittyvissä asioissa yhdyshenkilönä toimii sairaanhoitaja Tuomas Hernesniemi. Yhteistyötä tehdään moniammatillisesti sosiaali- ja terveydenhuollon välillä asiakkaiden hyväksi. Yhteistyö kattaa koulujen lisäksi terveyskeskukset, erikoissairaanhoidon, perheneuvolat, sosiaalityöntekijät ym. lasten elinpiiriin kuuluvat tahot.
Kiireettömissä ajanvarausasioissa asiakkaiden lääkäripalvelut järjestetään Nokian terveyskeskuksessa tai kouluterveydenhuollossa. Tarpeen mukaan käytetään yksityistä lääkäripalvelua (Pihlajalinna).
Koskiniityssä on myös mahdollisuus tarvittaessa konsultoida Kumpuniitty Oy:n oman konsultaatioryhmän lääkärin palvelua (lastenpsykiatri, nuorisopsykiatri). Erikoissairaanhoito järjestetään Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluja käyttäen.

Kun uusi asiakas saapuu Koskiniittyyn, hänelle varataan aika lääkärille terveystarkastusta varten. Tarvittaessa ollaan sosiaalityöntekijän/huoltajien suostumuksella yhteydessä myös kouluterveydenhuoltoon. Sosiaalityöntekijä huolehtii, että lapsella valmiina olevat hoitotahot saavat tiedon sijoituksesta Koskiniittyyn. Tarvittaessa kutsutaan koolle verkostoneuvottelu.

Jos lapsi tarvitsee kiireellistä sairaanhoidon palvelua, hänet toimitetaan päivystävän lääkärin arvioon vuorokaudenajasta riippuen joko Nokian ensiapuun tai Tays/Acutaan. Tarvittaessa Koskiniittyyn hälytetään apua numerosta 112.
Koska Koskiniityssä on aina klo 07–22 paikalla useampi ohjaaja, voidaan tarvittaessa nopeastikin irrottaa tuttu ja turvallinen aikuinen lapsen mukaan hoitoyksikköön.

Erikoissairaanhoidon palvelut järjestetään Pirkanmaan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon palvelujen kautta.
Terapiapalvelut järjestetään yksityisesti tai yhteistyössä Tays/lastenpsykiatrian tai nuorisopsykiatrian poliklinikoiden/osastojen kanssa, joiden kanssa tehdään tiivistä, säännöllistä ja moniammatillista yhteistyötä. Kumpuniitty Oy:llä on myös oma psykiatrinen konsultaatioryhmä, jonka palveluja on mahdollisuus tarvittaessa käyttää, esim. psykologi Tony Lähde voi tarvittaessa käydä tapaamassa lasta. Yhteistyöverkostoon kuuluvat myös mm. perheneuvolat ja koulukuraattorit. Nokialla toimii Pirhan mielenterveys ja päihdehoidon “MIEPÄ-tiimi”, jossa nuorten tukena on lääkäri, psykologi ja psykiatrinen sairaanhoitaja. MIEPÄ-tiimin asiakkaaksi ohjaudutaan useimmiten aiemman hoitavan tahon tai muun lääkärin lähetteellä. Sinne voi ottaa yhteyttä myös ilman lähetettä.

Koskiniityssä noudatetaan yleisiä, kansallisia, ikätasoisia ohjeita suun terveydenhuoltoon liittyen, Arjessa huomiota kiinnitetään siihen, että hampaat pestään aamuin illoin. Ohjaajat huolehtivat hammashuollon käyntien toteutumisesta ja saatujen hoito-ohjeiden noudattamisesta yksilöllisesti. Arjessa harjoitellaan säännöllistä ruokailurytmiä, ja herkuttelut pyritään keskittämään viikonloppuun.

Nokian hammashoitola vastaa lasten suunnitellusta hammashoidosta. Jos lapsi tarvitsee kiireellistä hammashoitoa arkisin kello 8–15, otetaan yhteyttä Nokian hammashoitolan ajanvaraukseen.

Arkisin kello 15–21 sekä viikonloppuisin ja pyhäpäivinä kello 8–21 Koskiniityssä asuvat lapset saavat tarvittaessa kiireellistä hammashoitoa hammaslääkäripäivystyksestä, joka toimii Tampereella Tays Päivystys Acutan yhteydessä. Hammaslääkäripäivystykseen hakeudutaan soittamalla numeroon 03 384 5335. Puhelimessa arvioidaan hoidon tarpeen kiireellisyys.

8.5 Toiminta kriisitilanteessa

Kaikki Koskiniityn työntekijät ovat käyneet koulutuksen “Kriisityön perusteet”. Työntekijöillä on runsaasti erilaista kokemusta ja osaamista kriisitilanteista ja traumatyöskentelystä.

Kumpuniitty Oy:llä on Työsuojelun toimintaohjemassa selkeät ohjeet äkillisessä kriisitilanteessa toimimiseen:

1. Soita ensimmäisenä 112, mikäli tilanne vaatii viranomaisen apua.
2. Ilmoita tapahtuneesta soittamalla yksikön johtajalle. Jos et tavoita johtajaa, soita työnantajalle Arja Lanki p. 050 350 3845
3. Tilanteen mukaan johtajan ja työnantajan kanssa arvioidaan kriisiavun järjestämisen aikataulusta koskien asiakkaita ja työntekijöitä sekä henkilöstöresurssin lisäämisestä. Johtaja vastaa yhteydenotosta työterveyshuoltoon kriisiavun järjestämiseksi (Pihlajalinna) sekä henkilöstöresurssin lisäämisestä.

Viestintä:

Yleisohjeena on viestiä kaikissa tilanteissa luotettavasti, avoimesti ja läpinäkyvästi. Tiedon tulee perustua faktoihin. Asiakkaiden yksityisyydensuoja ja tietosuoja tulee turvata kaikissa tilanteissa. Mitä pienemmästä ihmismäärästä on kysymys, sitä enemmän tietosuoja vaarantuu.

Kriisitilanteesta tiedotetaan kaikkia tahoja, joita kriisi koskettaa:

- yksikön johtaja
- yksikön henkilökunta / koko organisaation henkilökunta
- työnantaja
- asiakkaan asioista vastaava sosiaalityöntekijä
- asiakkaan lähipiiri
- yksikön muut asiakkaat ja heidän sosiaalityöntekijänsä ja lähipiirinsä

- Lupa- ja valvontavirasto

Muistilista
- Toimi rauhallisesti
- selvitä tilanne alusta alkaen ja mahdollisimman kattavasti, ennen kuin viestintään ryhdytään
- ennakoi ja tunnista mahdolliset ongelmatilanteet
- asennoidu kriisin hallintaan myönteisesti
- informoi puheluita vastaanottavat ja välittävät tilanteesta
- huolehdi yksikön sisäisestä tiedottamisesta: varmista nopeasti, että vuorossa olevat ohjaajat ja vastuuhenkilöt tietävät, mistä on kysymys
- täsmennä työnjako: kuka puhuu, mitä sanotaan
- varmista, että viesti tavoittaa kaikki keskeiset tahot
- median tiedusteluista kieltäydytään kohteliaasti

Traumaattisen kriisin vaiheet
- Shokkivaihe
- Reaktiovaihe, jolloin ihminen alkaa vähän kerrassaan kohdata järkyttävän tapahtuman ja yrittää muodostaa käsitystä tapahtuneesta ja sen merkityksestä. Reaktiovaiheessa oleva tarvitsee kuuntelijaa sekä konkreettisia ohjeita ja tukea arjesta selviämiseen.
- Käsittelyvaihe, jolloin kriisin aiheuttanut tapahtuma aletaan ymmärtää. Voi liittyä ahdistusta, muistivaikeuksia, keskittymisvaikeuksia ja vetäytymistä.
- Uudelleen suuntautumisen vaihe, jolloin tapahtuneen kanssa pystyy elämään, eikä se ole mielessä jatkuvasti.

Koskiniityssä on laadittu ohjeistuksia erilaisista kriisitilanteista ja niissä toimimisesta. Lapsille on laadittu ohjeistus myös siltä varalta, että ainoana paikalla oleva ohjaaja on syystä tai toisesta toimintakyvytön, tai lapset eivät löydä ohjaajaa Koskiniityn alueelta. Ohjeistus on käyty läpi lasten kokouksessa ja löytyy kirjallisena Koskiniityn eteisen ilmoitustaululta.

8.6 Lääkehoito

Koskiniityn toiminnasta vastaava johtaja Paula Huhdanmäki vastaa Koskiniityn henkilökunnan lääkehoidon osaamisesta, lääkehoidon koulutuksen järjestämisestä ja osaamisen päivittämisestä.
Sairaanhoitaja Tuomas Hernesniemi vastaa lääkehuollon käytännön toteutuksesta Koskiniityssä.
Hän on laatinut yhdessä johtaja Huhdanmäen kanssa lääkehoitosuunnitelman, seuraa omalta osaltaan suunnitelman toteutusta Koskiniityn arjessa ja päivittää lääkehoitosuunnitelmaa tarvittaessa/ vähintään kahdesti vuodessa.

Turvallisen lääkehoidon toteutumisesta vastaa johtaja Paula Huhdanmäki.
Sairaanhoitaja vastaa lääkkeiden saatavuudesta, säilyttämisestä ja hävittämisestä, perehdyttää uudet työntekijät lääkehoitoon sekä varmistaa uuden työntekijän saavan täydennyskoulutusta tarvittaessa.
Koskiniityn lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 21.2.2025. Vastuulääkäri Mira Lanki on hyväksynyt päivitetyn lääkehoitosuunnitelman allekirjoituksellaan.

Sairaanhoitaja ottaa vastaan tarvittavat lääkejaon näytöt ja toimii yhteyshenkilönä lääkehoidon koulutukset järjestävän ProEdun kanssa. Luvat hyväksyy sekä lääkehoitosuunnitelman allekirjoittaa lääkäri Mira Lanki tai Annika Trethowan. Sairaanhoitaja tai lähihoitaja vastaa dosetteihin jakamistaan lääkkeistä. Jokainen työntekijä vastaa lapsille tai nuorille työvuoronsa aikana antamistaan lääkkeistä ja lääkehoidon seurannasta sekä kirjaamisesta.

Koskiniityn erityisyksikön lääkehoitolupa oikeuttaa reseptillä määrättyjen, säännöllisten valmiiksi jaettujen ja tarvittaessa annettavien lääkkeiden antamiseen lapsille. Jos Koskiniityn erityisyksikössä olevalla lapsella on käytössään injektio -muotoinen lääkitys, lääkehoidon toteutuksesta vastaa sairaanhoitaja. Koskiniityssä lapsille ei anneta rokotuksia.

Lääkehoidon vaativuustaso
Lääkkeiden ja lääkehoidon tavoitteena Koskiniityssä on ehkäistä ja parantaa lapsilla mahdollisesti olevia sairauksia ja hidastaa niiden etenemistä, ehkäistä sairauksien aiheuttamia komplikaatioita sekä lievittää sairauksien aiheuttamia oireita. Oikein toteutettu, tehokas, turvallinen, taloudellinen ja tarkoituksenmukainen lääkehoito on tarkkaan harkittuna osa keskeistä turvallisuutta sekä lastensuojelulaitoksessa asuvan lapsen saaman palvelun laatua.

Lääkehoidon turvallinen toteuttaminen vaatii Koskiniityn henkilökunnalta moniammatillista yhteistyötä ja edellyttää kaikilta lääkehoidon eri vaiheiden ja kokonaisuuden hallintaa. Lääkehoidon vaihtoehtona tai tukena on käytössä monia lääkkeettömiä tapoja helpottaa Koskiniityssä asuvien lasten arkea ja oloa. Koskiniityssä käytössä on lähinnä suun kautta annettavia lääkkeitä.

Koskiniityssä turvallisen lääkehoidon toteutumisen kannalta hoito- ja kasvatustyössä huomioitavia asioita ovat:
-Koskiniityn asukkaiden nuori ikä. 7-18-vuotiaat asukkaat ovat ikäryhmänä erityisen alttiita lääkehoidon haitoille.
-Koskiniityssä asuvilla lapsilla saattaa olla käytössään myös keskushermostoon vaikuttavia, suuren riskin lääkkeitä.
-Koskiniittyyn saatetaan kiireellisesti sijoittaa myös lapsia, joilla on riski lääkkeiden väärinkäyttöön tai haluttomuutta lääkehoitoon sitoutumiseen.

-Erityisesti kiireellisissä sijoituksissa on varmistettava äkillistä tilanteesta riippumatta turvallisen lääkehoidon kannalta riittävä tiedonkulku Koskiniityn henkilökunnan, sijoitetun lapsen, huoltajien, terveydenhuollon ja sosiaalihuollon välillä.

Toimintatavat
Lääkäri määrää lapselle lääkkeen ja vastaa määräyksen oikeellisuudesta. Lääkäri kertoo lapselle hänelle määrätystä lääkkeestä ja siihen liittyvistä asioista. Koskiniityssä lapsi saa tarvittaessa uudelleen informaatiota lääkkeen antamisen yhteydessä. Reseptin ollessa sähköinen, voi Koskiniityn työntekijä hakea lapselle määrätyt lääkkeet kela -kortin/reseptilomakkeen avulla huoltajien puolesta ja pyytää reseptin uusintaa.

Lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja tai toimipistekohtaisen lääkeluvan omaava ohjaaja kirjaa lääkityksen asiakastietojärjestelmä Nappulaan ja jakaa hoitavan lääkärin määräyksen mukaisesti lääkkeet dosettiin. Kirjauksesta käy ilmi lääkkeen nimi ja annostus, lääkityksen syy, antoajat ja annostelutapa sekä lääkityksen aloittamispäivä.

Vuorossa oleva lääkeluvallinen työntekijä antaa lapsille määrätyt, valmiiksi jaetut lääkkeet doseteista. Lääkkeet jaetaan alkuperäisen kirjallisen määräyksen mukaan. Lääkehoitoa toteuttavan ohjaajan tulee ymmärtää lääkemääräys oikein ja huolehtia lääkehoidon toteuttamisesta niin, että oikea lapsi saa oikean lääkkeen ja annoksen, oikeassa muodossa, oikeana ajankohtana sekä oikeaa annostelutekniikkaa käyttäen.

Kotilomille lähtiessä dosettiin annostellaan valmiiksi loma-ajan lääkkeet. Dosetti annetaan huoltajalle tai muulle loman aikana lapsen hoidosta vastuun ottavalle aikuiselle.

Lääkehoidon osaamisen varmistaminen ja ylläpitäminen
Kumpuniitty Oy mahdollistaa Koskiniityn henkilökunnan kouluttautumisen ja ajan tasalla pysymisen.

Työsuhteen alussa jokainen työntekijä tutustuu osana perehdytystä lääkehoitosuunnitelmaan ja suorittaa tarvittavat koulutusosiot tarjolla olevasta koulutuspaketista. Lääkelupaan tarvittavat koulutusosiot ovat: Turvallisen lääkehoidon perusteet, lääkelaskut sekä PKV-lääkkeet. Lääkehoitotentit suoritetaan valvotusti verkossa omalla työpaikalla. Tentit suoritettuaan työntekijä suorittaa myös sairaanhoitajan valvoman lääkkeidenjako-näytön. Tenttien ja lääkkeenjakonäytön todistukset toimitetaan Kumpuniityn vastuulääkärille, joka allekirjoittaa työntekijälle lääkeluvan. Luvan saatuaan työntekijällä on lupa antaa työvuorossaan lapsille valmiiksi jaettuja lääkkeitä tai tarvittaessa lapselle annettavaksi määrättyjä lääkkeitä.

Lääkelupa on yksikkökohtainen. Tentti ja näyttökoe uusitaan 5 vuoden välein. Lääkelupa ja todistukset tallennetaan Velho-järjestelmän työntekijä -osioon.

Henkilöstön vastuut, velvollisuudet ja työnjako
Johtaja valvoo lääkehoidon toteuttamista ja laatua, varmistaa henkilöstöllä olevan tarvittavan osaamisen ja oikeanlaiset olosuhteet, sekä päättää työnjaosta, tehtävistä ja yhteistyöstä.

Informaation jako, lääkehoidon seuranta sekä asiakkaiden tarkkailu ja havainnointi kuuluvat pääsääntöisesti lääkehoidosta vastaavalle työntekijälle. Jokainen kasvatus- ja hoitohenkilöstöön kuuluva osaltaan huolehtii nuoren hyvinvoinnista ja terveyden edistämisestä ja seuraa lääkehoidon vaikuttavuutta sekä informoi havainnoistaan lääkehoidosta vastaavaa sairaanhoitajaa.

Lääkehoidosta vastaava työntekijä vastaa nuorten reseptien ajantasaisuudesta ja reseptilääkkeiden tilaamisesta ajoissa apteekista. Lääkekaapin hoitovastuu on myös lääkehoidosta vastaavalla työntekijällä.

Lääkekaapin avain on arkisin klo 8-16 sairaanhoitajalla hänen työvuorossa ollessaan. Muussa tapauksessa se on johtaja Paula Huhdanmäen vastuulla arkisin klo 8-16. Muina aikoina vastuu lääkekaapin avaimista määräytyy lääkehoidosta vastaavalle työntekijälle vuorokohtaisesti. Lääkekaapin avaimista vastaava henkilö kuittaa avainten vastaanottamisen luovutuksen ajankohdat allekirjoituksellaan erilliseen listaan. Lääkekaapin toinen avain on johtajan hallussa.

Lääkehoidon vaikuttavuuden arviointi
Kaikki Koskiniityn työntekijät tietävät lapsilla käytössä olevista lääkityksistä ja niiden vaikutuksista, jotta lääkityksen vaikuttavuutta osataan seurata ja arvioida. Tietoa lääkityksen toivotuista vaikutuksista sekä mahdollisista haittavaikutuksista saadaan lääkkeen määränneeltä lääkäriltä, apteekista sekä lääkepakkauksen potilasohjeesta.
On tärkeää informoida myös lomilla käyvien lasten huoltajia lääkitykseen liittyvistä asioista.

Kaikki lapsen hoitoon osallistuvat aikuiset seuraavat lääkehoidon vaikuttavuutta. Tarvittaessa havainnoista informoidaan hoitavaa tahoa. Lääkkeen vaikutukset kirjataan lapsen henkilökohtaiseen raporttiin sähköiseen asiakastietojärjestelmään sekä tarpeen mukaan Koskiniityn päivittäiseen yleisraporttiin. Myös epäily haittavaikutuksista tai allergisista reaktioista tai huomio siitä, että lääkkeellä ei saavuteta toivottua vaikutusta kirjataan, ja tieto välitetään myös terveydenhuoltoon mm. lääkityksen muuttamiseksi tai tarvittavien riskitietojen lisäämiseksi asiakkaan potilaskertomukseen.

Seuranta ja dokumentointi
Kaikki annetut lääkkeet kirjataan Nappula asiakastietojärjestelmään lapsen lääkehoito -osioon.
Kirjauksesta tulee selvitä lääkkeen nimi, määrä, antoaika, lääkkeen antamisen syy ja se, kuka lääkkeen antoi.

Seuranta ja palautejärjestelmät
Lääkehoitoon liittyviä asioita käsitellään henkilökunnan raporteissa työvuoron vaihtuessa, moniammatillisissa kuukausipalavereissa ja tarvittaessa jokaisen lapsen tai nuoren kirjallisissa hoito- ja kasvatussuunnitelmissa, asiakassuunnitelmapalavereissa sekä hoitoneuvotteluissa.

Lääkehoidossa tapahtuvista poikkeamista raportoidaan suullisesti sekä kirjallisesti erillisellä lääkepoikkeama-lomakkeella, joka toimitetaan täytettynä lääkehoidosta vastaavalle sairaanhoitajalle. Lomakkeen täyttämisen tavoitteena on välttää vastaavanlaiset tilanteet jatkossa. Mahdolliset poikkeamat käsitellään aina lomakkeen täyttäneen työntekijän ja tilanteeseen osallistuneiden työntekijöiden kanssa sekä yhteisesti ja rakentavasti kuukausittaisessa henkilöstöpalaverissa, jotta lääkehoidon turvallisuutta voitaisiin edelleen parantaa. Tarvittaessa järjestetään lisäkoulutusta henkilökunnalle.

Palautteet käsitellään välittömästi, viimeistään kolmen viikon välein kokoontuvassa henkilöstöpalaverissa.

Lääkehoidosta ja lääkinnällisistä laitteista vastaavan henkilön yhteystiedot

Sairaanhoitaja Tuomas Hernesniemi
Puh. 050 4070 568

8.7 Monialainen yhteistyö

Koskiniitty haluaa olla kehittämässä lasten asemaa ja oikeuksia sekä osana Kumpuniittyä että yhteistyössä alan toimijoiden ja palveluntilaajien kanssa. Olemme koonneet lapsilta mielipiteitä, ja tulemme jatkamaan tavoitteellisesti tätä työtä yhteistyössä lasten, nuorten ja alan toimijoiden kanssa.

9 LASTEN TURVALLISUUS JA HYVINVOINTI

Tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään kaikki epäkohtailmoitukset ja tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuudesta riippuen suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

9.1 Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Sijaishuollossa tehtävä työ on moniammatillista yhteistyötä ja myös eri viranomaisten kanssa tehtävää verkostotyötä, ja Koskiniityn henkilökunnan tukena ovat tarvittaessa myös Kumpuniitty Oy:n moniammatillisen tiimin asiantuntijat (lastenpsykiatri, nuorisopsykiatri, psykologi/perheterapeutti, seksuaaliterapeutti, psykoterapeutti, taideterapeutti ja erityisopettaja). Toimintaa valvovat

säännöllisesti mm. Pirkanmaan hyvinvointialue, sijoittajakunnat, Lupa- ja valvontavirasto, pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto (terveystarkastaja) sekä joukko muita ohjaavia ja valvovia viranomaisia ja yhteistyökumppaneita.

Viimeinen palotarkastus Koskiniityssä on suoritettu helmikuussa 2026 ja terveystarkastus joulukuussa 2022. Koskiniittyyn on laadittu erilliset toimintaohjeet normaaliolojen poikkeusoloja ja uhkatilanteita varten. Ohje sisältää toimintaohjeita esim. tulipalotilanteessa, sähkökatkoissa, kaasu- ja säteilyonnettomuuksissa, vesivahinkojen yhteydessä ja uhka- ja väkivaltatilanteissa.

9.2 Henkilöstö

Koskiniityn henkilökunta koostuu 9,1 työntekijästä, henkilöstömitoutuksen ollessa 1,3. Johtajana toimii sairaanhoitaja Paula Huhdanmäki, jolla on lasten ja nuorten sairaanhoitajan koulutus ja lastensuojelun erikoisammattitutkinto (AMK). Sairaanhoitajan (AMK) koulutus on yhdellä ohjaajalla, sosionomin koulutus (AMK) on 4 ohjaajalla.
Koskiniityssä kouluasteen tutkinto on 3 työntekijällä (nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, lähihoitaja ja nuoriso- ja yhteisöohjaaja). Henkilökuntaluettelo on toimitettu valvovalle viranomaiselle.

Ohjaajat tekevät jaksotyötä. Vuorotyötä tekee 9/10. Henkilökunnan määrä kutakin työvuoroa kohti vaihtelee muuttuvien tarpeiden ja tilanteiden mukaan.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Koskiniityn johtaja tarkastaa työntekijän koulutuksen ja rikosrekisterin ennen työsuhteen alkua. Työntekijät haastatellaan ennen työhön valitsemista ja samalla varmistetaan kelpoisuus alalle. Työnhakijoilta tiedustellaan mahdolliset vahvuudet ja erityisosaamiset, jotka voivat tukea Koskiniityn yksikön toimintaa. Työntekijöiltä vaaditaan alaan tarvittava riittävä koulutus.
Työntekijöiden tiedot tarkistetaan Terhikki- ja/tai Suosikki-rekisteristä.

Koskiniityssä käytettävien sijaisten koulutus- ja rikosrekisteritiedot tarkastetaan myös em. tavalla.
Työnantaja yhdessä vastuuhenkilön kanssa vastaa riittävästä henkilöstöstä ja palkkaa tarvittaessa sijaisia työvuoroihin. Koskiniityn johtaja ja henkilökunta ovat velvollisia ilmoittamaan henkilöstön vajauksesta työnantajalle. Eri tilanteiden vaativuuden ja tarpeellisuuden mukaisesti työntekijöitä lisätään tai vähennetään työvuoroista. Työntekijöitä on paikalla vuorokauden kaikkina aikoina.

Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

Henkilöstö perehdytetään työtehtävään henkilökohtaisen ohjauksen avulla. Koskiniityssä on perehdytyskansio, ja perehdytyksen etenemistä seurataan kirjallisesti sitä varten laaditun lomakkeen

avulla. Perehdytystä järjestetään myös yhteisesti talokokouksissa. Koskiniityn kaikki työntekijät ovat perehdytysvastuussa.

Koskiniityssä noudatetaan Kumpuniitty Oy:n yhtenäistä täydennyskoulutussuunnitelmaa kuunnelleen Koskiniityn henkilökunnan henkilökohtaisia toiveita/tarpeita.
Henkilökunnan ammatillinen tietotaito ja osaaminen varmistetaan vuosittaisilla koulutuksilla. Koulutusta järjestetään yleisesti koko Kumpuniitty Oy:n henkilökunnalle tai erikseen tilanteiden ja tarpeiden mukaan. Täydennyskoulutusta järjestetään niin lakiasioissa, psykiatriseen hoitoon liittyen kuin turvallisuus- ja ensiaputaidoissa.

Työhyvinvointi
Henkilöstön työn tukena on Kumpuniitty Oy:n luoma yrityksen työsuojelun toimintaohjelma ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma, joka sisältää työterveyshuollon kautta käytössä olevan tuen työntekijälle.

Työhyvinvointi on monen työn arjessa syntyvän eri tekijän summa. Työhyvinvointia edistävä toiminta on läpileikkaavaa ja pitkäjänteistä. Se kohdistuu esimerkiksi henkilöstöön, työympäristöön, työyhteisöön, työprosesseihin tai johtamiseen. Sekä työnantajalla että työntekijöillä on vastuu työhyvinvoinnin ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Työhyvinvoinnin edistäminen työpaikalla tapahtuu aina johtajien, esimiesten ja työntekijöiden yhteistyönä. Muita keskeisiä toimijoita ovat työsuojeluvaltuutettu ja työterveyshuolto.

HYVINVOIVASSA TYÖYHTEISÖSSÄ
- ollaan avoimia ja luotetaan
- innostetaan ja kannustetaan
- puhalletaan yhteen hiileen
- annetaan myönteistä palautetta
- pidetään työmäärä kohtuullisena
- uskalletaan puhua ongelmistakin
- säilytetään toimintakyky muutostilanteissa

HYVINVOIVA TYÖNTEKIJÄ
- on motivoitunut ja vastuuntuntoinen
- pääsee hyödyntämään vahvuuksiaan ja osaamistaan
- tuntee työnsä tavoitteet
- saa palautetta työstään
- kokee itsensä tarpeelliseksi
- kokee työssään riittävästi sekä itsenäisyyttä että yhteenkuuluvuutta

- onnistuu ja innostuu työssään

Osana työhyvinvointia Koskiniityn työntekijöille järjestetään työnohjausta. Koskiniityn työnohjaajana toimii Satu Kallio. Ryhmätyönohjaus toteutuu kerran kuukaudessa/tarpeen vaatiessa ja on kestoltaan noin 1,5h. Työntekijän on mahdollista saada myös yksilötyönohjausta.
Kehityskeskusteluja käydään säännöllisesti. Kehityskeskusteluista vastaa yksikön johtaja Paula Huhdanmäki.

Työhyvinvoinnin tukipaketti on yhtenäinen kaikille Kumpuniitty Oy:n yksiköille. Kumpuniitty Oy:lle on tehty erillinen henkilöstöasioiden kehittämissuunnitelma.

Koskiniityn henkilökunnalle järjestettiin kehittämispäivät huhtikuussa 2026. Tällöin koko henkilökunta osallistui omavalvontasuunnitelman päivittämiseen Koskiniityn tarpeita vastaavaksi. Erityistä huomiota tullaan kiinnitettiin Koskiniityssä tehtävään perhetyöhön, Koskiniityn toiminta-ajatukseen, arvoihin ja toimintatapoihin, ohjaajien työnkuvaan Koskiniityssä sekä henkilökunnan työhyvinvointiin.

Täydennyskoulutussuunnitelma vuodelle 2026:

- Sosiaalihuollon liittyminen Kanta-palveluun

-Traumakoulutus verkkokoulutuksena koko henkilökunnalle

- Sosiaalialan asiantuntijapäivät

- Kriisikoulutus

- Kirjaamiskoulutus; rajoituspäätökset

- Tunnetyöskentelykoulutus

- DDP-koulutukset

- Avekki-koulutukset

- Lastensuojelupäivät

- Alkusammutuskoulutus ja Nepsy-koulutukset tarpeen mukaan uusille työntekijöille
- Parempi vuorovaikutus sote-alalla , verkkokoulutus koko henkilökunnalle

Kumpuniitty Oy on erittäin koulutusmyönteinen työnantaja, ja työntekijöiden omia toiveita huomioidaan jatkuvasti lisäkoulutuksia haettaessa. Työnantaja korvaa työntekijöilleen koulutuksista aiheutuvat kulut.

9.3 Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29-30 § velvoittaa Koskiniityn henkilökunnan ilmoittamaan viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle eli Paula Huhdanmäelle, jos he huomaavat tehtävissään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaana olevan lapsen sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoituksen voi tehdä yksittäinen työntekijä tai työntekijät yhdessä.
Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Ilmoitus tulee tehdä, jos työntekijä huomaa työssään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia Koskiniityssä asuvan lapsen sijaishuollon toteuttamisessa.

Epäkohdalla tarkoitetaan esimerkiksi lapsen tai hänen läheisensä epäasiallista kohtaamista, loukkaamista sanoilla, tai lapsen asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita.
Ilmoitusvelvollisuus on myös, jos lapsen osallisuus ei toteudu tai jos lapsen hoito, kasvatus ja tukitoimet eivät vastaa sijaishuollolle asetettuja tavoitteita.
Ilmoitus on tehtävä viipymättä, jos ilmenee viitteitä lapsen kaltoin kohtelusta tai jos työntekijä huomaa merkkejä lasta mahdollisesti vahingoittavasta toimintakulttuurista. Myös epäkohdan uhasta, joka on ilmeinen tai voi johtaa epäkohtaan, tulee ilmoittaa. Kaltoin kohtelulla tarkoitetaan fyysistä, psyykkistä tai kemiallista eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua.

Ilmoituksen tekemisen tulee aina ensisijaisesti perustua lapsen huolenpitoon liittyviin tarpeisiin. Toimintakulttuuriin sisältyvistä ongelmista voi olla kyse esimerkiksi lapsen perusoikeuksien rajoittamisesta vakiintuneita kasvatuksellisia käytäntöjä toteutettaessa.

Rajoitustoimenpiteiden käytöstä tulee olla aina lapsikohtainen, asianmukainen rajoituspäätös, ja ilmoitus tulee tehdä aina välittömästi, jos pakotteita ja rajoitteita käytetään muutoin.

Mikäli toimintakulttuuri ei ole suoranaisesti vahingollista lapselle, siihen pitää puuttua ensisijaisesti omavalvonnan kautta. Tällaisia epäkohtia voivat olla esim. henkilökunnan riittävyyteen liittyvät asiat.
Ilmoitus on aina tehtävä viivyttelemättä heti, kun työntekijä on havainnut lapseen kohdistuvan epäkohdan tai sen uhan.

Ilmoitus tulee tehdä lomakkeella ”Ilmoitus asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta”. johtaja Paula Huhdanmäelle. Lomake löytyy Koskiniityn toimistosta Kumpuniityn työhyvinvointisuunnitelman sivulta 67 sekä Koskiniityn perehdytyssuunnitelman liitteistä.

Johtaja Huhdanmäki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin välittömästi tilanteen korjaamiseksi yhteistyössä Kumpuniitty Oy:n johdon kanssa.
Johtaja Huhdanmäki ilmoittaa havaitusta epäkohdasta Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun sijaishuollon valvontayksikköön, joka arvioi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyden ja vastaa tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Epäkohdan havainnut ja siitä ilmoittanut henkilö voi halutessaan ilmoittaa epäkohdasta salassapitosäännösten estämättä myös suoraan valvontaviranomaiselle osoitteeseen valvonta.lapsiperheet@pirha.fi

Mikäli epäkohtaa ei saada korjattua, on asiasta ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle (§ 49). Valvonnasta vastaava virasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten, kuin erikseen säädetään.

9.4 Toimitilat

Lapsilla on käytössään oma huone. Huoneet ovat 12-22 neliön kokoisia. Huoneissa on sänky, koulupöytä, työvalo, yöpöytä + kaikki normaaliin sisustamiseen liittyvät asiat. Lapsilla on myös mahdollisuus tuoda mukanaan omia sisustamiseen liittyviä tavaroita ja osallistua sisustamiseen.
Kaikki huoneet sijaitsevat yläkerrassa.

Yhteisessä käytössä olevat tilat ovat: sauna, yläkerrassa ja alakerrassa olevat suihku- ja wc-tilat, ruokailutila, keittiö, olohuone, yläkerran tv- ja oleskelutila, pyykinpesutupa ja piha, jossa mm. puilla lämpiävä pihasauna, kiipeilyteline ja hämähäkkikeinu, sekä trampoliini.

Kaikki ruokailut järjestetään yhteisesti, ja iltaisin aikaa vietetään olohuoneessa, pelihuoneessa tai yläkerran oleskelutilassa.

9.5 Teknologiset ratkaisut

Palohälytinjärjestelmä on itse itseään valvova. Se testataan johtaja Huhdanmäen toimesta kuukausittain ja huolletaan vuosittain asennuksesta vastaavan asennusliikkeen toimesta.

Teknologisten laitteiden toimivuudesta, testaamisesta ja turvallisuudesta vastaa johtaja Paula Huhdanmäki.

Lääkinnällisistä laitteista ovat käytössä verenpainemittari ja vaaka, sekä kuumemittari, alkometri ja huumausaineiden pikatestit. Laitteet ovat aikuisten käytettävissä.
Terveydenhuoltoon liittyvät lääkinnälliset laitteet, tarvikkeet ja lääkkeet säilytetään lukollisessa kaapissa olevissa lääkekaapeissa ohjaajien toimistossa, johon pääsee vain henkilökunta avaimillaan. Laastarit ja muut sidostarpeet ovat alakerran lääkekaapissa jokaisen saatavilla tarpeen mukaan.

Terveydenhuoltoon liittyvien laitteiden toimivuudesta ja turvallisuudesta vastaa sh Tuomas Hernesniemi

Jos lääkinnällisten laitteiden toiminnassa havaitaan laitteen ominaisuuksien tai suorituskyvyn häiriöitä tai heikkenemistä, käyttövirheitä tai puutteita valmistajan antamissa tiedoissa tai ei-toivottuja sivuvaikutuksia, on työntekijöillä velvollisuus ilmoittaa asiasta sh Tuomas Hernesniemelle, joka tekee tilanteesta vaaratilanneilmoituksen tilanteesta riippuen tarvittaessa Fimealle, valmistajalle ja valmistajan valtuutetulle edustajalle, maahantuojalle tai jakelijalle. Viallinen laite vaihdetaan välittömästi uuteen.
Vaaratilanneilmoitus tehdään yleisimmin Fimean verkkosivuilla olevalla pdf-lomakkeella, ja laitteiden toimivutta tarkkaillaan siten, että vaaratilanteita ei synny.

10 ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain 4 §:ssä on säädetty velvollisuudesta asiakastietojen kirjaamiseen aina, kun sosiaalihuoltoa järjestetään, tuotetaan tai toteutetaan.
Kirjattavien asiakastietojen tulee olla tarpeellisia ja riittäviä lapsen sijaishuollon tavoitteiden toteutumisen arvioimisen, seurannan ja valvonnan kannalta.
Asiakirjojen avulla vahvistetaan lapsen ja perheen osallisuutta sekä oikeusturvaa.
Kirjauksissa keskitytään kuvaamaan monipuolisesti ja totuudenmukaisesti lapsen arkea Koskiniityssä ja sen ulkopuolella. Erityistä huomiota kiinnitetään huolellisiin kirjauksiin rajoitustoimenpiteiden perusteita, toteutumista ja lapsen kuulemista koskien.
Päivittäiskirjauksiin nostetaan hoito- ja kasvatussuunnitelmassa muodostettujen tavoitteiden arviointia ja seurantaa, lapsen onnistumisia ja vahvuuksia ja huolenaiheita.
Koskiniityn työntekijät ovat saaneet koulutusta kirjaamiskäytäntöihin ja koulutuksia järjestetään säännöllisesti. Työntekijöistä kaksi on osallistunut v. 2023 Kansa-koulu 3 –hankkeeseen ja he toimivat kirjaamisasiantuntijoina yksikössä. Koskiniityn kirjaamisohjeistus on luotu hankkeen pohjalta, ja ohjeistus perustuu Kirjaamisasiantuntijan käsikirjaan.
Asiakastiedot kirjataan Nappulajärjestelmään. Nappulajärjestelmä on kahden salasanan takana ja jokaisella käyttäjällä on työsuhteen alussa vastaavan ohjaajan luoma oma henkilökohtainen tunnus ja salasana. Käyttäjät joutuvat vaihtamaan salasanansa ensimmäisellä sisäänkirjautumiskerralla ja sen

jälkeen vähintään 3 kk:n välein. Salasanan on oltava vähintään 15 merkin pituinen ja sen pitää sisältää isoja ja pieniä kirjaimia sekä erikoismerkin/ -merkkejä. Nappula-järjestelmä on katsottu vastaavan lasten sijaishuollon vaatimuksia ja sen käyttö on Valviran hyväksymä. Nappula-järjestelmän tiedot löytyvät Valviran tietojärjestelmärekisteristä.

Koskiniityssä noudatetaan hyvän kirjaamisen perusperiaatteita:

- Asiakaslähtöisyys
- Eettisesti kestävä kirjaamistapa
- Asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä kieli
- Kirjaamisen ajantasaisuus
- Kirjaamisen yhdenmukaisuus
- Tietosuojan ja tietoturvan merkityksen ymmärtäminen
- Tiedon hyödynnettävyys

Jokainen Koskiniityn työntekijä on allekirjoittanut salassapitolupauksen. Työntekijät ovat suorittaneet myös Tietosuojan abc –koulutuksen ja sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin.

Tietosuojavastaavan yhteystiedot
Matti Lanki 040-838 3340

10.1 Tietoturvasuunnitelma

Kumpuniitty Oy:ssä on huolehdittu asianmukaisista tietoturva- ja tietosuojakäytännöistä, jotka suojaavat asiakastietoja. Tietoturvallisuutta seurataan aktiivisesti. Tietoturvasuunnitelman toteutumisesta vastaa Koskiniityn johtaja.

Tietoturvasuunnitelma on laadittu 23.6.2022 ja se on päivitetty viimeksi 4.3.2026.
Tietoturvasuunnitelma
· edistää asiakastietojen turvallista käsittelyä
· parantaa sote-toimijoiden tietosuojaa ja tietoturvaa
· vahvistaa tietoturvallisuuden ja tietosuojan suunnittelun ja toteuttamisen käytäntöjä

Tietoturva- ja tietosuojavalvonnalla pystytään hallitsemaan erityisesti tietoturvallisuuteen liittyviä riskejä. Tavoitteena on, että tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät turvalliset toimintatavat ja menettelyt otetaan huomioon kaikessa sosiaalihuollon asiakastietojen ja potilastietojen käsittelyssä. Riskienhallinta kohdistetaan kaikille tietoturvan osa-alueille. Epäkohtiin, laatupoikkeamiin, läheltä piti -tilanteisiin ja haittatapahtumiin reagoidaan välittömästi ja tuodaan se asianosaisten, henkilöstön ja

työnantajan tietoon. Tilannekohtaisesti asiat selvitetään ja tehdään tarvittavat korjaustoiminnot, jottei tilanne uusiutuisi.

Riskinhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskinhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen. Palveluntuottajan vastuulla on, että riskinhallinta kohdistetaan kaikille tietoturvan osa-alueille.

Riskinhallinnan työnjako: Johdon tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Johto vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Heillä on myös päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskinhallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman päivittämiseen, sekä turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

TIETOSUOJA

Tietosuojan tavoitteena on, että henkilöiden tietoja voidaan hallita paremmin ja turvallisemmin. Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava tietosuojaperiaatteita. Tiedot on kerättävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä niitä saa käsitellä myöhemmin näiden tarkoitusten kanssa yhteen sopimattomalla tavalla. Henkilötietojen on oltava rekisterin käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisia, olennaisia ja tarpeellisia.

Henkilötietojen käsittelyyn oikeuttavia syitä (vähintään yhden edellytyksen on täytyttävä):

· suostumus
· oikeutettu etu (= rekisterinpitäjän ja rekisteröidyn välillä on merkityksellinen suhde, esim. asiakkuus tai työsuhde)
· sopimus
· lakisääteinen velvoite
· elintärkeä tai yleinen etu
· julkinen tehtävä

SANASTO

Anonymisointi: Tarkoittaa henkilötiedon muuttamista niin, ettei sitä voida enää yhdistää rekisteröityyn. Anonymisoidut tiedot eivät ole henkilötietoja.

Henkilötieto: Tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai hänen ominaisuuksiaan kuvaavia tietoja ja tietoja, jotka voidaan yhdistää häneen tai hänen perheeseensä.

H**enkilötietojen käsittely:** Tarkoitetaan tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista, muuttamista, hakemista (esim. tietokannasta), kyselyä, käyttämistä, levittämistä ja käytön rajoittamista.

Kryptays: Tarkoitetaan salausta, jossa vain valtuutetut osapuolet voivat lukea viestejä tai tietoja.

Rekisteri: Tarkoitetaan mitä tahansa jäsenneltyä tietojoukkoa, josta tietoja on saatavilla tietyin perustein. Tietojoukko voi olla keskitetty tai hajautettu (esim. eri tiedot eri tietokoneilla). Rekisteri voi olla paperinen, sähköinen tiedosto tai asiakastietojen hallintaan käytetty ohjelmisto.

Rekisterinpitäjä: Yritys, joka säilyttää henkilötietoja ja joka määrää henkilörekisterin käytöstä.

Rekisteröity: Henkilö, jonka tiedot on tallennettu rekisteriin.

Suostumus: Tarkoittaa tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn.

Tietoturvaloukkaus: Tarkoitetaan sellaista tapahtumaa, jonka seurauksena henkilötietoja joko vahingossa tai lainvastaisesti luovutetaan, tuhotaan, hävitetään tai muutetaan.

Arkaluonteiset tiedot: Arkaluonteisia tietoja ovat tiedot, joista ilmenee rotu tai etninen alkuperä, poliittinen mielipide, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus, ammattiliiton jäsenyys, terveydentila, seksuaalinen käyttäytyminen ja suuntautuminen tai geneettinen informaatio.

Pääsääntöisesti arkaluonteisten tietojen käsittely on kiellettyä. Arkaluonteisia tietoja saa kuitenkin käsitellä, jos käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän työoikeudellisten velvoitteiden noudattamiseksi. Myös työterveydenhuoltoa varten käsiteltävät tiedot on sallittua käsitellä.

Kumpuniitty Oy käsittelee ainoastaan työoikeudellisten velvoitteiden noudattamiseksi tarpeellisia arkaluonteisia tietoja. Näitä tietoja ovat työntekijän työterveystiedot, jotka liittyvät työssä oloon ja/tai poissaoloihin, sekä ammattiliiton jäsenyys palkanmaksua varten, mikäli työntekijä on pyytänyt perimään jäsenmaksun suoraan palkasta. Lisäksi käsitellään asiakkaiden tietoja palveluntilaajan määrittämien tietosuojasäännösten mukaisesti.

Tietosuoja: Palveluntuottajalla ei ole oikeutta luovuttaa tilaajan (=hyvinvointialue) asiakasta koskevia henkilö- tai muita tietoja asiakkaalle tai muulle taholle, vaan edellä mainittujen tietojen luovuttamisesta päättää tilaaja. Jos siis tietojen luovuttamisesta tulee pyyntö esimerkiksi asiakkaan vanhemmilta, on otettava yhteyttä sijoittaneen hyvinvointialueen sosiaalityöntekijään.

Tilaaja rekisterinpitäjänä päättää tietojen käsittelyssä noudatettavasta menettelystä ja tietojen luovuttamisesta (ml. henkilötietolain mukainen tarkastusoikeuden käyttäminen ja julkisuuslain mukainen tietopyyntö). Rekisteröidyn informoinnin toteutuksesta vastaavat tilaaja ja palveluntuottaja kumpikin omalta osaltaan.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa viipymättä hyvinvointialueelle (=tilaaja) kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Palveluntuottaja ei itse vastaa näihin pyyntöihin. Palveluntuottaja avustaa tilaajaa, jotta tilaaja pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata näihin pyyntöihin.

Asiakasta koskevia tietoja ovat esimerkiksi asiakaskirjaukset, rajoitustoimenpidepäätökset, potilastiedot ja valokuvat. Luovutuskielto koskee myös asiakkaan tietojen luovuttamista

tutkimuskäyttöön tai muuhun tähän verrattavaan käyttöön ilman tilaajan nimenomaista lupaa. Mikäli on epäselvää, onko jokin tietoon saatu seikka luottamuksellinen, on tieto katsottava luottamukselliseksi. Salassapitovelvollisuuden rikkomisena ei pidetä velvoittavan säännöksen tai viranomaisen velvoittavan määräyksen vuoksi tapahtuvaa tietojen luovuttamista viranomaisille tai muulle taholle.

10.2 Koskiniityn erityisyksikön tietosuojaseloste

Rekisterinpitäjä: Kumpuniitty Oy, 1700598-3
PL 50, 33471 Ylöjärvi

Yrityksen tietosuojavastaava:
FM Matti Lanki
PL 50, 33471 Ylöjärvi
puh. 040 838 3340
matti.lanki@kumpuniitty.fi

Rekisterinpitäjän edustaja tätä selostetta koskien:
Paula Huhdanmäki

Selosteen nimi: Koskiniityn erityisyksikkö, seloste yksikössä säilytettävistä asiakastiedoista.

Henkilötietojen käsittely ja tarkoitus
Asiakkaiden henkilötietoja käsitellään asiakkaan asioita hoidettaessa eri viranomaistahojen kanssa lastensuojelulain määrittämin ehdoin. Käsiteltävät tiedot sisältyvät Kumpuniitty Oy:n antamiin selosteisiin. Tietojen käsittelyllä tarkoitetaan kaikkia toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin. Esimerkiksi tietojen kerääminen, tallentaminen, järjestäminen, jäsentäminen, säilyttäminen, muokkaaminen, muuttaminen, haku, kyselykäyttö, luovuttaminen, yhteensovittaminen, yhdistäminen, rajoittaminen, poistaminen tai tuhoaminen ovat tietojen käsittelyä.

Rekisteröidyt: Rekisteröidyllä tarkoitetaan sitä luonnollista henkilöä, jota koskevia henkilötietoja käsitellään. Rekisteröityjä ovat asiakkaat ja työntekijät. Heistä käsitellään yksilöintitietoja, kuten nimi, syntymäaika ja yhteystiedot.

Henkilötiedot: Henkilötietoja ovat kaikki tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyvät tiedot. Tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa tunnistetietojen (esim. nimi, henkilötunnus, sijaintitieto,

verkkotunnistetiedot) tai yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.

Säännönmukaiset tietolähteet: Henkilötietoja kerätään asiakkaan sosiaalityöntekijältä, rekisteröidyltä itseltään sekä esimiehiltä, HR- ja palkkahallinnosta.

Säännönmukaiset tietojen luovutukset: Vastaanottajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, jolle luovutetaan henkilötietoja.

Vastaanottaja: Vastaanottajalla ei tarkoiteta vain kolmansia osapuolia, vaan vastaanottajia ovat täysin ulkopuolisten rekisterinpitäjien ohella myös yhteisrekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät, joille henkilötiedot siirretään tai luovutetaan. Vastaanottajalla tulee olla lainmukainen peruste henkilötietojen käsittelylle omaan lastensuojelualan tehtäväänsä perustuen. Tietoja ei luovuteta ulkopuolisille.

Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle: Tietoja ei siirretä EU:n tai ETA:n ulkopuolelle.

Henkilötietojen suojaaminen ja tietoturva
Tietojen säilytysajat Kumpuniityssä:
· **työaikakirjanpito** 5 vuotta
· **vuosilomakirjanpito** 5 vuotta
· **työtodistukset** ja niitä varten tarvittavat työsuhdetiedot 10 vuotta
· **terveystiedot** 2 vuotta
· muut kuin lainsäädännön perusteella säilytettävät tiedot poistetaan heti työsuhteen päätyttyä

Työntekijän kaikki tiedot poistetaan viimeistään, kun 10 vuotta tulee kuluneeksi työsuhteen päättymisestä.

Asiakastiedot poistetaan heti asiakkuuden päätyttyä.

Rekisteröidyn oikeudet:
Rekisteröidyllä on oikeus saada pääsy häntä koskeviin tietoihin ja oikeus tarkastaa häntä koskevat rekisterissä olevat tiedot.
Rekisterinpitäjä voi omasta aloitteestaan tai rekisteröidyn pyynnöstä täydentää, korjata tai poistaa epätäydellisiä, epätarkkoja tai vanhentuneita henkilötietoja. Rekisteröity voi myös lähettää tarkastus- tai korjauspyynnön tämän selosteen edustajalle.

Edellä mainitun lisäksi rekisteröidyllä on soveltuvan tietosuojalainsäädännön mukaisesti oikeus vaatia henkilötietojensa poistamista ja oikeus vaatia henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista. Hänen tulee esittää edellä mainittujen oikeuksien toteuttamista koskeva pyyntö tämän selosteen edustajalle.

Tämän selosteen edustaja voi pyytää rekisteröityä tarkentamaan pyyntöään kirjallisesti ja varmentamaan rekisteröidyn henkilöllisyyden ennen pyynnön käsittelemistä. Tämän selosteen edustaja voi kieltäytyä pyynnön toteuttamisesta sovellettavassa laissa säädetyllä perusteella

Oikeus valittaa valvontaviranomaiselle:

Jokaisella rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus asianomaiselle valvontaviranomaiselle taikka sen EU:n jäsenvaltion valvontaviranomaiselle, jossa rekisteröidyn asuinpaikka tai työpaikka sijaitsee, mikäli rekisteröity katsoo, että hänen henkilötietojaan ei ole käsitelty soveltuvan tietosuojalainsäädännön mukaisesti.

Muutokset tietosuojaselosteeseen:

Tätä tietosuojaselostetta voidaan päivittää esimerkiksi lainsäädännön muuttuessa.

Muut tietosuojaan liittyvät toimet

Koskiniityn johtaja ja vastaava ohjaaja perehdyttävät henkilöstöä säännöllisesti talokokouksissa tietosuoja-asioihin ja asiakirjahallintoon. Perehdytys perustuu lakien ja asetuksien sisältöön sekä esimerkkejä käyttäen. Johtaja osallistuu myös itse nuorten hoito- ja kasvatustyöhön sekä raportointiin muun työn lisäksi.

Jos Koskiniityssä havaitaan, että Nappulan olennaisten vaatimusten täyttymisessä on merkittäviä poikkeamia, Koskiniityn työntekijän on ilmoitettava asiasta viipymättä Koskiniityn johtajalle. Johtaja informoi tilanteesta työnantajaa ja tietosuojavastaavaa Matti Lankia, joka ilmoittaa asiasta tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle eli Myneva Finlandille. Jos tietojärjestelmän poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakasturvallisuudelle tai tietoturvalle tietosuojavaltuutetun Matti Langin ilmoitettava asiasta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023), 90 § 1. mom.)
Tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ryhdytään viipymättä, asianomaisia informoidaan ja tehdyt korjaustoimet dokumentoidaan ja raportoidaan omavalvontasuunnitelman yhteydessä neljännesvuosittain julkaistavassa raportissa.

Kaikki asiakirjat lähetetään sijoituksen päättyessä sijoittavan hyvinvointialueen sosiaalitoimistoon.

Tietoja nykyisistä asiakkaista hallinnoidaan **asiakastietojärjestelmä**ssä, jonka tarkoitus, periaatteet ja vastuu kuvataan rekisteriselosteessa. Asiakastiedoista sovitaan tilaajan ja toimittajan välisessä puitesopimuksessa ja sen liitteessä. Asiakkaista kerätään ja asiakasrekisteriin talletetaan vain sellaisia

tietoja, jotka ovat tarpeellisia asiakkaalle annettavan palvelun toteuttamisessa. Tietoja kirjattaessa huolehditaan tiedot todenperäisyydestä ja ajantasaisuudesta.

Asiakastietoja saa lähtökohtaisesti käyttää vain kysymyksessä olevan sosiaalipalvelun antamista varten.

Nappulajärjestelmästä asiakastiedot poistetaan viimeistään 3 kk:n kuluttua sijoituksen päättymisestä.

Tiedonkulku muiden asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien toimijoiden kanssa järjestetään tapaamisten, puhelimen, Nappula-järjestelmän ja sähköpostin kautta (salassapito huomioiden).

Koskiniityn kaikki työntekijät ovat velvollisia tuomaan ilmi asiakastietojen käsittelyn kehittämiseen liittyviä asioita muun muassa päivittäisillä raportointihetkillä ja työntekijäkokouksissa. Asiakastietojen käsittelyä kehitetään tarpeen niin vaatiessa.

11 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa esim. havaittujen epäkohtien ja puutteiden ilmetessä. Parhaiten käytännön toimintaa voivat valvoa siihen osallistuvat, eli kaikki Koskiniittyyn sijoitetut lapset ja työntekijät.

Toimintaohjeisiin tulleet muutokset kirjataan viiveettä omavalvontasuunnitelmaan ja vahvistetaan vuosittain. Tarvittavat muutokset käydään läpi yhdessä henkilökunnan kanssa.

Omavalvontasuunnitelman tarkastaa ja hyväksyy johtaja. Johtaja ja vastaava ohjaaja valvovat Koskiniityn omavalvontasuunnitelmassa kuvatun toiminnan toteutumista ja seurannassa havaitut puutteellisuudet korjataan viipymättä. Kumpuniityn hallituksen puheenjohtaja Arja Lankia tiedotetaan omavalvonnan seurannassa ilmenneistä epäkohdista ja tehdyistä korjaustoimista sekä niiden vaikuttavuudesta.

Paikka ja aika

Nokialla 25.2.2026

Paula Huhdanmäki

_____

Paula Huhdanmäki

Johtaja, Koskiniityn erityisyksikkö

Liite 1 – Työntekijän ilmoitus asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta

Työntekijän ilmoitus asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29 §)

Ilmoituksen tekijä yhteystietoineen	**Yksikön johtaja yhteystietoineen**
Toimipaikka	
Tilanteen kuvaus	
Asian selvittely esihenkilön toimesta ja työnantajan asian johdosta tekemät toimenpiteet	
Palvelualueen päällikön yhteenveto; annettu ohjaus ja neuvonta sekä tehdyt toimenpiteet ja arviointi **Päiväys ja palvelujohtajan allekirjoitus**	

Kopio on lähetetty pp.kk.vvvv yksikön johtajalle, ilmoituksen tehneelle työntekijälle ja sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelujohtajalle.

Liite 2 – Ilmoitus lääkepoikkeamasta

Liite 1: Lääkepoikkeama-ilmoitus

Kumpuniitty oy/ Koskiniityn erityisyksikkö
Orelinkatu 12
37120 NOKIA LÄÄKEPOIKKEAMA

Missä yhteydessä poikkeama tapahtui?
Jakelu ( ) Annostelu ( ) Kirjaaminen ( ) Säilytys ( ) Muu ( )

Tapahtuma-aika:
Aamu ( ) Ilta ( ) Yö ( )
Viikonpäivä: Pvm: Klo:

Menikö poikkeama potilaalle asti?
Kyllä ( ) Ei ( )

Lääkepoikkeaman kuvaus:

Kuinka tilanne hoidettiin? Aiheutuiko tilanteesta potilaalle terveydellistä haittaa tai vaaraa?

Miksi näin kävi? Mitä olisi pitänyt tehdä toisin?

Anna oma parannusehdotuksesi turvallisempaan lääkehoitoon paperin kääntöpuolelle!

Poikkeaman kirjasi:

Liite 3 – Vaaratilanneilmoitus

Vaaratilanneilmoitus

Päiväys ja tapahtumapaikka	**Vahingoittuneen nimi**
Tapahtuman/tilanteen kuvaus	
Miksi tilanne tapahtui?	
Miten vastaava tilanne voitaisiin jatkossa estää?	
Sovitut toimenpiteet ja mahdollinen aikataulu	

Paikka ja päivämäärä

_____ _____

Työntekijän nimi, työntekijä Johtajan nimi, johtaja

Työnantajan suorittamat toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Paikka ja päivämäärä, työnantajan nimi

_____

Liite 4 – Ilmoitus tietoturvaloukkauksesta

Ilmoitus tietoturvaloukkauksesta

YLEISET TIEDOT	
Tietoturvaloukkauksen kohteeksi joutunut	
Muut asiaan osalliset	
Loukkauksen alkamisajankohta	
Loukkauksen päättymisajankohta	
Milloin loukkaus tuli ilmi?	
Miten loukkaus havaittiin?	
TIETOTURVALOUKKAUKSEN KUVAUS	
Kyseessä oli:	☐ luvaton luovuttaminen tai pääsy tietoihin ☐ tietojen muuttaminen ☐ tietojen tahallinen hävittäminen ☐ tietojen vahingossa tapahtunut hävittäminen ☐ muu syy:
Tapa, jolla tietoturvaloukkaus tapahtui? (esim. henkilötietojen lähettäminen vahingossa väärälle henkilölle, tietojenkalastelu)	
Loukkauksen kohteena olevat tiedot	
TEHDYT TOIMET JA SEURAUKSET	

Mitä toimia on tehty ennen tietoturvaloukkausta?	
Miten tietoturvaloukkaus vaikuttaa rekisteröityihin? (esim. identiteettivarkaus, syrjintä, taloudellinen vahinko)	
Arvio mahdollisten vaikutusten vakavuudesta	☐ vähäinen ☐ kohtalainen ☐ korkea ☐ hyvin korkea
TOIMENPITEET	
Onko rekisteröidylle ilmoitettu loukkauksesta?	☐ kyllä ☐ ei vielä, mutta ilmoitetaan ☐ rekisteröidylle ei ilmoiteta loukkauksesta, miksi ei? ☐ asiasta ei ole päätetty
Päiväys **Lomakkeen täyttäjän nimi**	
TYÖNANTAJA/ REKISTERINPITÄJÄ TÄYTTÄÄ	
Rekisterinpitäjän loukkauksen vuoksi toteuttamat toimenpiteet	
Lomake saapunut työnantajalle	Työnantajan edustajan allekirjoitus _____

Liite 5 Omavalvontasuunnitelman päivitykset, mahdolliset poikkeamat, muutokset ja hyväksyminen

5.2.2026 Päivitetty Koskiniityn perhetyöhön esittelyä, esihenkilöiden tiedot ja henkilökuntaluetteloa sekä valvovan viranomaisen tietoja.

4.5.2026 Päivitetty omavalvontasuunnitelman kappaletta 3: riskien hallinta ja asiakasturvallisuus.

28.5.2026 Tarkennettu kohtaa, jossa kerrotaan toimintakykymittarin käytöstä Koskiniityssä tehtävän työn laadun arvioinnin mittarina. Muokattu sisältöä, jossa kuvataan luvatta Koskiniitystä poistuneen lapsen palauttamista sijaishuoltopaikkaan.

24.6.2026 Tarkennettu rajoitustoimenpiteitä käsittelevää ohjeistusta sen osalta, että lasta ei kasvatuksellisin perustein estetä tulemasta pois omasta huoneestaan, vaikka lapsi olisi ohjattu sinne rauhoittumaan.

17.8.2026 Päivitetty tieto Koskiniityn asiakaspaikkaluvun tilapäisestä laskemisesta viiteen.

4.11.2026 Päivitetty 1.10. 2026 voimaan tulleen lastensuojelulain muutokset omavalvontasuunnitelman rajoituspäätöksiä käsittelevään kappaleeseen. Uudistukset on käsitelty henkilökunnan kokouksessa ja ne on kirjattu työntekijöiden tiedoksi.